پەيغەمبەرىمىزدىن دىنىي ھېكايىلەر

يىغلىغان تۆگە

بىر كۈنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ساھابىلىرى بىلەن ئولتۇرغانىدى. بىر تۆگە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا ئۈتتىك كېلىپ ئاندىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغىلا چۆكتى. ئۇ خۇددى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا بىر نەرسە دېمەكچى بولغانىدەك بوينىنى ئۇ تەرەپكە سوزدى . بۇنىڭدىن ساھابىلار ھەيران بولۇشتى ۋە تۆگىنىڭ بۇ ھەرىكەتلىرىنىڭ سەۋەبىگە قىزىقىپ قاراپ تۇرۇشتى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ساھابىلىرىگە :

ـ « بۇ تۆگىنىڭ نېمە دېگەنلىكلىرىنى بىلدىڭلارمۇ؟ » دەپ سورىدى.

ساھابىلار:

ـ الله ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى بىلگۈچىدۇر، دەپ جاۋاپ بېرىشتى.

ـ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇلارغا :

ـ « بۇ تۆگە ئۆز ئىگىسى ئۈستۈدىن شىكايەت قىلدى. ئىگىسىنىڭ ئۇنى يىللار بويىچە ئىشلەتكەنلىكىنى، ئۈستۈگە ئېغىر يۈكلەرنى ئارتقانلىقلىرىنى، ئەمدىلىكتە بولسا ئۇنى سويماقچى

بولىۋاتقـــانلىقىنى ئېيتتـــى » دەپ چۈشـــەندۈردى. ئاندىن ساھابىلارنىڭ بىرىگە :

ـ « سەن بېرىپ بۇ تۆگىنىڭ ئىگىسىنى تېپىپ كەل » دەپ بۇيرىدى. ئۇ ساھابە:

ـ ئـــى الله نىــڭ پـــەيغەمبىرى! مـــەن تۆگـــىنىڭ ئىگىسىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىغان تۇرسام، دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام كۈلۈمسىرىگەن ھالدا:

ـ « تۆگە سېنى ئۆز ئىگىسىنىڭ قېشىغا باشلاپ بارىدۇ » دېدى.

ھەقىقـــەت بـــۇ تۆگـــە، خـــۇددى پـــەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن بۇيرۇق ئالغانـدەكلا ئـۇ سـاھابىنىڭ ئالـدىغا چۈشـۈپ ئـۇدۇل ئىگىسـىنىڭ يېنىغـا باشـلاپ باردى. ساھابە، تۆگىنىڭ ئىگىسىگە :

ـ سېنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام چاقىرىدۇ، دېدى. ئـۇلار پـەيغەمبەر ئەلەيھىسسـالامنىڭ ئالـدىغا بىرلىكتە كەلدى. تۆگىنىڭ ئىگىسى كەلگەندە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا:

ـ « بـۇ تۆگىنىڭ دېگەنلىرى توغرىمۇ ؟ » دېدى. تۆگىنىڭ ئىگىسى:

ـ شـۇنداق ئـۇنىڭ دېگەنلىرى تـوغرا، دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا:

ـ «ئۇ تۆگىگە ئىچىڭ ئاغرىسۇن، ئۇنىڭغا ھەددىدىن ئارتـۇق ئېغىـر يـۈك ئارتمـا » دېدى. شـۇنىڭدىن

ئېتىبارەن تۆگىنىڭ ئىگىسى تۆگىگە ئېغىر يۈك ئارتمىدى، شۇنداقلا ئۇنى سويۇشتىنمۇ ۋاز كەچتى.

ھېكايىدىكى ساۋاقلار

● ھەر بىر ئىنسان ئاخىرەتتە ھايۋانلارغا قىلغان ياخشىلىقى ۋە يامانلىقىنىڭ نەتىجىسىنى كۆرىدۇ. ھايۋانلارنى ئۇسسۇز ۋە ئاچ قويماسلىق ۋە ئۇلارغا ئازار بەرمەسلىك لازىمدۇر.

پەيغەمبەرىمىز بىلەن تىلەمچى

سۆيۈملۈك پەيغەمبەرىمىز بىر كۈنى ساھابىلىرى بىلەن ئولتۇرغاندا مەدىنىلىك بىر تىلەمچى ئادەم پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭغا:

- ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! بىز ناھايىتىمۇ كەمبەغەلمىز، بىزگە ياردەم بەرگىن، دېدى. سۆيۈملۈك پەيغەمبەرىمىز ئۇنىڭدىن:

- « ئۆيىڭدە ھېچنېمەڭ يوقمۇ؟ » دەپ سورىدى.

ئۇ ئادەم :

- پەقەتلا چوڭ بىر يېپىنچىمىز بار، ئۇنىڭ بىر قىسمىنى ئۇستۇمىزگە يېپىنىمىز، بىر قىسمىنى ئاستىمىزغا سېلىپ ياتىمىز، ئۇنىڭدىن باشقا بىر سۇ ئىچىدىغان چۆمۈچىمىز بار، دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام :

- «ئۇ نەرسىلەرنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگىن !» دېدى.
ئۇ ئادەم ئۆيىگە قايتىپ ئۇ نەرسىلەرنى ئېلىپ كەلدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇ نەرسىلەرنى قولىغا ئېلىپ :
- « بۇ نەرسىلەرنى سېتىۋالىدىغان بىرەر كىشى يوقمۇ؟» دەپ سورىدى.
ساھابىلاردىن بىرى:
- مەن ئۇنى بىر تىللاغا ئالاي، دېدى.پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:
- « بىر تىللادىن ئارتۇق بېرىدىغانلار يوقمۇ ؟ » دەپ سورىدى. باشقا بىر ساھابە :
- مەن ئىككى تىللاغا ئالاي، دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بۇ نەرسىلەرنى ئۇ ساھابىگە ئىككى تىللاغا ساتتى ۋە ئۇ تىللالارنى پېقىر ئادەمگە بېرىپ :
- « بۇ تىللالارنىڭ بىرىگە ئائىلەڭدىكىلەرگە يېگىدەك نەرسە ئال، يەنە بىرىگە بىر دانە پالتا ئېلىپ مېنىڭ قېشىمغا كەل! » دەپ بۇيرىدى .
پېقىر ئادەم بىرازدىن كېيىن بىر دانە پالتىنى كۆتۈرۈپ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا كەلدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام پالتىغا بىر ساپ بېكىتىپ بەردى ۋە :

- «سەن بېرىپ بۇ پالتا بىلەن قورۇق دەرەخلەردىن ئوتۇن كەسلەپ كېلىپ سات، ئون بەش كۈندىن كېيىن مېنىڭ قېشىمغا كەل!» دېدى.
بۇ پېقىر ئادەم قايتىپ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ بۇيرىغىنى بويىچە قىلدى ۋە ئون بەش كۈندىن كېيىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ قېشىغا كەلدى. ئۇ،پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا:
- ئى الله نىڭ ئەلچىسى! سىنىڭ دېگىنىڭدەك قىلدىم. كېسىپ كەلگەن ئوتۇنلارنى سېتىپ يېگىرمە تىللاغا ئېرىشتىم. ئۇنىڭ بىر قىسمىغا يەيدىغان نەرسىلەرنى يەنە بىر قىسمىغا كىيىم – كېچەك ئالدىم، بۇنىڭ بىلەن پۇلۇم تېخىمۇ كۆپەيدى، دېدى.
بۇ سۆزلەر پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى تولىمۇ سۆيۈندۈردى. ئۇ پېقىر ئادەمگە قاراپ :
- «كۆردۈڭمۇ، ئىشلەپ ئۆز تەرىڭ بىلەن ئېرىشكەن نەرسە سېنىڭ ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشىدۇر» دېدى.

ھېكايىدىكى ساۋاقلار:

- پېقىرلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ يولى تىلەمچىلىك ئەمەس بەلكى ئىشلىمەكتۇر، چۈنكى الله ئىشلىگەنگە بېرەر.
- جاپالىق بولسىمۇ ئىشلەپ ئېرىشمەك بىرسىگە مۇھتاج شەكىلدە ياشىماقتىن ئەۋزەلدۇر.

زالىم پادىشاھ ۋە ھەزرىتى سارە

ئەينى زاماندا ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئايالى ھەزرىتى سارەنى ئېلىپ زالىم بىر پادىشاھنىڭ دۆلىتىگە كەلگەنىدى.

ھەزرىتى سارە ناھىيىتى چىرايلىق ئايال ئىدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئايالى سارەگە:

- بۇ پادىشاھ سىزنىڭ مېنىڭ ئايالىم ئىكەنلىكىڭىزنى بىلسە مەندىن سىزنى زورلۇق بىلەن تارتىۋالىدۇ. بۇ زالىمنىڭ ئادىتى شۇنداقمىش. شۇڭا سىز ئۇنىڭغا ئۆزىڭىزنىڭ مېنىڭ سىڭلىم ئىكەنلىكىڭىزنى دەڭ، نېمىلا بولمىسۇن بىز دىندا قېرىنداش ھېسابلىنىمىز، دېدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بىلەن ئايالى سارە زالىم پادىشاھنىڭ دۆلىتىگە يېتىپ كەلدى. پادىشاھنىڭ ئادەملىرىدىن بىرى سارەنى كۆرۈپ قالدى ۋە زالىم پادىشاھنىڭ قېشىغا كېلىپ:

-ئى شاھىمىز! شەھرىڭىزگە ناھايىتى گۈزەل بىر ئايال كەلدى، بۇ ئايال سىزنىڭ ھەققىڭىزدۇر، دېدى. شۇنىڭ بىلەن پادىشاھ دەرھال سارەنى ئېلىپ كېلىشكە ئادەم ئەۋەتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام الله تەئەلادىن ياردەم تىلەش ئۈچۈن نامازغا تۇردى.

پادىشاھنىڭ ئادەملىرى سارەنى پادىشاھنىڭ يېنىغا ئېلىپ كەلدى. زالىم پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدا ھەزرىتى سارە اللە غا :

ئى اللە! بىلىسەنكى، مەن ساڭا ۋە سېنىڭ پەيغەمبىرىڭگە ئىمان ئېيتقان بىرىمەن. مەن ئەزەلدىن ئىپپىتىمنى ساقلاپ كەلدىم. شۇنىڭ ئۈچۈن سەن مېنى ئۆز پاناھىڭدا ساقلىغىن! دەپ دۇئا قىلدى.

زالىم پادىشاھ، سارەنىڭ گۈزەللىكىگە قاراپ ھەيران قالدى – دەئۈنىڭغا قولىنى سۇندى. ئەمما پادىشاھنىڭ ئۈنىڭغا سۇنغان قولى شۇ ھامان قېتىپ قالدى. قېتىپ قالغان قولىنى مىدىرلىتالماي قالغان پادىشاھ سارەگە:

ـ اللە غا دۇئا قىلغىن، مېنىڭ قولۇمنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ بەرسۇن! مەن ساڭا ھېچبىر زىيان يەتكۈزمەيمەن، دەپ يېلىندى. سارە اللە غا دۇئا قىلىشى بىلەن زالىمنىڭ قېتىپ قالغان قولى ئەسلىگە كەلدى. پادىشاھ يەنە ئاۋۋالقىدەك سارەگە قولىنى ئۇزاتتى. ۋە قولى ئاۋۋالقىدىنمۇ بەكرەك قېتىپ قالدى.

زالىم پادىشاھ، سارەگە يەنە يېلىنىپ ئۇنىڭ دۇئا قىلىشىنى ئۆتۈندى. سارە دۇئا قىلدى. زالىم پادىشاھنىڭ قولى ئەسلىگە كەلدى. ئەمما ئۇ يەنە بولدى قىلماي سارەگە ئۈچىنچى قېتىم قولىنى ئۇزىتىشى بىلەن ئۇنىڭ قولى ئاۋۋالقى ئىككى قېتىمدىكىدىنمۇ بەكرەك قېتىپ قالدى. زالىم پادىشاھ ئاخىرقى قېتىم سارەگە:

- الله غا دۇئا قىلغىن، مېنىڭ قولۇمنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ بەرسۇن ، الله گۇۋاھ بولسۇنكى! ساڭا ھەرگىز چېقىلمايمەن، دەپ يېلىندى. سارە دۇئا قىلدى، زالىم پادىشاھنىڭ قولى ئەسلىگە كەلدى.

پادىشاھ سارەنى ئېلىپ كەلگەن ئادىمىنى چاقىرىپ:

- سەن ماڭا ئادەمنى ئەمەس بىر شەيتاننى ئېلىپ كەپسەن! ئۇنى دەرھال دۆلەت تەۋەلىكىمىزدىن چىقىرىۋەت ۋە ئۇنىڭغا ھاجەرنى خىزمەتچى قىلىپ قوشۇپ قوي! دەپ بۇيرىدى.

سارەئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغا بىر خىزمەتچى قىز بىلەن قايتىپ كەلدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام سارەدىن نېمە ئىش يۈز بەرگەنلىكىنى سورىدى. سارە ئۇنىڭغا:

- الله زالىمنى رەسۋا قىلدى، ئۇنىڭ ماڭا ئۇزاتماقچى بولغان قولىنى قاتتۇرۇپ قويدى، شۇنىڭ بىلەن بۇ خىزمەتچى قىزنى بېرىپ يولغا سالدى، دەپ جاۋاپ بەردى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بىلەن سارە الله نىڭ زالىمغا قارشى ئۇلارغا بەرگەن بۇ ياردىمىگە شۈكرىلەر ئېيتىشتى.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

● الله توغرا يولدىكىلەرنىڭ ياردەمچىسىدۇر . الله ئۆزىگە چىن ئىخلاس بىلەن دۇئا قىلغۇچىلارغا ياردەم بېرىدۇ. ياخشى نىيەتلىك بولغان ۋە چارىسىز قالغاندا قىلىنغان دۇئا ئىجابەت قىلىنىدۇ.

●ئۈچ خىل كىشىلەرنىڭ دۇئاسى ئىجابەت قىلىنىدۇ:
بىرىنچى، مەزلۇم (زۇلۇمغا ئۇچرىغۇچى) نىڭ دۇئاسى ئىجابەت قىلىنىدۇ.
ئىككىنچى، ئاتا ـ ئانىنىڭ پەرزەنتلىرى ئۈچۈن قىلغان دۇئاسى ئىجابەت قىلىنىدۇ.
ئۈچىنچى، مۇساپىر (سەپەر ئۈستىدىكى كىشى) نىڭ دۇئاسى ئىجابەت قىلىنىدۇ.

قۇرئان شىپادۇر

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىزنىڭ ساھابىلىرىدىن 30 كىشىلىك بىر قوشۇن كېچىدە بىر ئەرەپ قەبىلىسى تۇرۇشلۇق يەرگە يېتىپ كېلىشتى. ئۇلاردا نە يېگىدەك نەرسە، نە ئىچكىدەك سۇ قالمىغانىدى. شۇڭا ئۇلار بۇ قەبىلىدىكى كىشىلەردىن ئۆزلىرىنى مېھمان قىلىشلىرىنى تەلەپ قىلدى. ئەمما قەبىلىدىكىلەر ئۇلارنى مېھمان قىلىش ئۇياقتا تۇرسۇن ھەتتا ئۇلارغا يەپ ـ ئىچكىدەك بىر نەرسىمۇ بەرمىدى. ساھابىلار ئامالسىز كېچىنى ئۆتكۈزىۋېلىپ مېڭىش ئۈچۈن قەبىلىگە يېقىن بىر يەردە چۈشكۈن قىلدى.
ئارىدىن بىر ئاز ۋاقىت ئۆتكەندە بۇ قەبىلىنىڭ كاتتىۋېشىنى چايان چېقىۋالدى. قەبىلىدىكىلەر بارلىق چارىلەرنى قىلىپ بېقىپمۇ ھېچ ئۈنۈم كۆرەلمىدى. ئۇلار

ئۇنى قۇتۇلدۇرۇۋېلىشقا ھېچ چارە قالمىغاندا ئۆزلىرى مېھمان قىلىشنى رەت قىلغان يولۇچىلارغا ئىلتىجا قىلىشقا مەجبۇر بولدى.

بۇ قەبىلىدىلەرنىڭ بىرى ساھابىلەر چۈشكۈن قىلغان يەرگە جىددىيلەشكەن ھالدا كېلىپ:

- قەبىلىمىزنىڭ كاتىۋېشىنى چايان چېقىۋالدى، ئاراڭلاردا زەھەرلىنىشنى داۋالىيالايدىغانلار بارمۇ؟ دەپ سورىدى. ساھابىلەر:

- سىلەرنىڭ بىز بىلەن كارىڭلار بولمىغاندىكىن، بىزنىڭ سىلەر بىلەن نېمە كارىمىز؟ دېيىشتى.

ئۇ ئادەم يەنىلا يېلىنىپ چىڭ تۇرۇۋالغاندىن كېيىن ساھابىلەردىن بىرى:

- ھەققىنى بېرىشىڭلار شەرتى بىلەن مەن داۋالاپ قوياي، دېدى. ئۇ كىشى ماقۇل بولدى ۋە ئۇ ئىككىسى قەبىلە كاتىۋېشىنىڭ يېنىغا كەلدى.

ئۇ ساھابە فاتىھە سۈرىسىنى يەتتە قېتىم ئوقۇپ كېسەلگە ھۈرۈپ قويدى. بىرئازدىن كېيىن ئاغرىق ئازابى پۈتۈنلەي يوقىدى. قەبىلە باشلىقى بۇ ساھابىگە 30 قوي بەردى.

بۇ ساھابە 30 قوينى ئېلىپ ئۆزىنى ھەيرانلىق ئىچىدە ساقلاۋاتقان ھەمراھلىرىنىڭ قېشىغا قايتىپ

كەلــدى. قورســاقلىرى ئــېچىپ كەتكــەن ھــەمراھلىرىغا قويلارنى سېغىپ سۈتلىرىنى ئىچۈردى.
ھەمراھلىرى ئۇ ساھابىدىن :
– پاھ، بۇ قويلار نەردىن كەلدى؟ دەپ سورىدى. ئۇ ساھابە:
– قــەبىلىنىڭ كاتىۋپشــىنى ئايــەت ئوقــۇپ داۋالاپ قويىۋىدىم بۇنىڭ ھەققىگە بەردى، دېدى. ھەمراھلىرى:
- پــاھ ، پــاھ ! ســەن تېخــى ئايــەت ئوقــۇپ كېســەل داۋالاشنىمۇ بىلەمتىڭ ؟ دەپ سوراشتى. ئۇ ساھابە:
– مــەن قــۇرئاننىڭ شىپــا ئىكــەنلىكىنى بىلــەتتىم، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ ئادەمگە فاتىھە سۈرىسىنى ئوقۇپ ھۈرۈپ قويىۋىدىم اللە نىڭ ئىزنى بىلەن ساقايدى، دېدى.
ساھابىلار قۇرئان ئۇقۇپ قويغىنى ئۈچۈن بېرىلگەن ھەقنى ئېلىشنى كۆڭۈللىرىدە تازا توغرا تاپماي بۇ قويلارنىڭ سۈتلىرىنى ئىچكەنلىكلىرى ئۈچۈن بىئارام بولۇشتى ۋە بۇ ئىشنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن سورىماقچى بولۇشتى.
مەدىنىگــە كەلگــەندىن كېيــىن ئــۇلار بــۇ ئەھۋالــدىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى خەۋەردار قىلدى.
پــەيغەمبەر ئەلەيھىســسالام قــۇرئان ئــارقىلىق كېســەل داۋالىغان ساھابىگە كۈلۈمسىرىگەن ھالدا قاراپ:

- « سەن فاتىھە سۇرىسىنىڭ كېسەلگە شىپا بولىدىغانلىقىنى بىلەمتىڭ ؟ ئۇلار بەرگەن قويلاردىن ماڭىمۇ بىر ئۇلۇش ئايرىپ قويۇڭلار! » دېدى.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

● قۇرئان شىپادۇر. سۇنىڭ شىپالىق رولى خۇددى شىپالىق سۇنىڭ كەلگەن مەنبەئەسىگە باغلىق بولغىنى ۋە مەينەت تۇربىدىن كەلگەن سۇ شىپا بولمىغىنىغا ئوخشاشتۇر. قۇرئانىنىڭ شىپالىقىنى (داۋا ئۇچۇن ئۆزلىرىگە قۇرئان ئوقۇپ قويۇشنى) پاكىزە ھاياتتا ياشىغان، تەقۋادار، گۈزەل ئەخلاقلىق كىشىلەردىن تەلەپ قىلىش لازىمدۇر.

● پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بەزى كېسەللىكلەرنى قۇرئان ۋە دۇئا ئارقىلىق داۋالاشقا رۇخسەت قىلىش بىلەن بىرلىكتە دوختۇرغا كۆرۈنۈشكىمۇ تەۋسىيە قىلغانىدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ چاخچىقى

بىر كۈنى بىر كىشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا كېلىپ : ئى الله نىڭ پەيغەمبىرى! مېنى تۆگىگە مىندۈرۈپ قويغىن! دېدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا:

- « مەن سېنى تۆگىنىڭ بالىسىغا (بوتىلاققا) مىندۈرۈپ قوياي » دېدى. ھېلىقى ئادەم:

– ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! مەن تۆگىنىڭ بالىسىنى نېمە قىلىمەن؟ يە ئۇنىڭغا مىنگىلى بولمىسا، دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام كۈلۈمسىرىگەن هالدا:

– « ئۇنداقتا تۆگىنى تۆگىدىن باشقا نەرسىمۇ تۇغامدۇ؟ » دېدى.

هېكايىدىكى نەسىھەتلەر

● ئويناپ سۆزلىسەڭمۇ ئويلاپ سۆزلە.

● قىلىنغان چاخچاق ئورۇنلۇق بولغىنىدا ئۆزىگىمۇ ئۆزگىگىمۇ خۇشاللىق كەيپىياتى ئاتا قىلىدۇ. تۇترىقسىز چاخچاق بولسا شۇ چاخچاق قىلغۇچىنىڭ قىممىتىنى چۈشۈرىدۇ. شۇڭا قىلىغان چاخچاق ئورۇنلۇق، كىشىلەرگە ئازار بېرىشنى مەقسەت قىلمايدىغان چاخچاق بولۇشى كېرەك.

زەمزەم

ئەينى زاماندا ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئائىلىسى بىلەن پەلەستىندە ياشايتتى. اللە دىن ئەمىر كېلىشى بىلەن ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئايالى ھەجەر ۋە ئوغلى ئىسمائىلنى ئېلىپ ھازىرقى كەبە جايلاشقان يەرگە باردى. ئەينى زامانلاردا ھەرەم ۋە كەبىنىڭ ئەتراپى بولسا ئىنسان بالىسى ياشمايدىغان چەكسىز كەتكەن بىر چۆللۈك ئىدى.

كۆڭلى يۇمشاق ۋە مەرھەمەتلىك بولغان ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام اللہ نىڭ يەنە بىر ئىمتاھانىغا دۇچ كەلگەندى. چۈنكى ئۇ ھاياتىنىڭ ئۇزۇن زامانلىرىدىن بېرى ئارزۇ قىلىپ ئاخىرىدا كىچىك ئايالى بولغان ھەزىرىتى ھەجەردىن تۇغۇلغان، ئۆزى ئۈچۈن تولىمۇ سۆيۈملۈك بولغان ئوغلى ئىسمائىلنى ئۇنىڭ ئانىسى بىلەن بۇ ئادەمسىز چۆلگە تاشلاپ كېتىشكە بۇيرۇلغانىدى.

ئۇ، اللہ نىڭ بۇيرۇقىغا بوي سۇنغان ۋە ئۇنىڭ ياردىمىنى ئۈمىد قىلغان ھالدا ئائىلىسىنى چوڭ بىر تۈپ دەرەخ ئاستىغا تاشلاپ قويۇپ بۇ يەردىن يىراقلاشماقتا ئىدى.

بۇ سۇسىز، قاقاس ، يالغۇز يەردە بوۋىقى بىلەن قالدۇرۇلغان ھەزىرىتى ھەجەر بولسا ھەيران قالغان ھالدا:

— ئى ئىبراھىم، بىزنى ئادىمىزاتسىز بۇ چۆلگە تاشلاپ قويۇپ قايەرگە كېتىۋاتىسەن؟ دەپ توۋلىدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام كەينىگە قارىمىدى. ئۇ قارىيالمايتتى. ئايالىنىڭ بۇ سوئالىغا ھەم جاۋاپمۇ بېرەلمەيتتى. چۈنكى ئۇ ئارقىسىدا تاشلاپ ماڭغانلارنىڭ ئاشۇ بىچارىلەرچە ھالىتىگە قاراشقا ئۇنىڭ شەپقەتلىك، يۇمشاق باغرى چىدىمايتتى. ھەزىرىتى ھەجەر بايىقى سوئالىنى بىر قانچە قېتىم تەكرارلىدى ۋە يەنىلا ھېچبىر جاۋاپ ئالالمىغاندىن كېيىن ئەڭ ئاخىردا:

– ئى ئىبراھىم، الله ساڭا بىزنى بۇ يەرگە قويۇپ كېتىشكە بۇيرىدىمۇ؟ دەپ سورىدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام تۇرۇپ قالدى، بۇ سوئالغا جاۋاپ بەرمەي بولمايتتى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام:

– شۇنداق ئى ھەجەر! الله شۇنداق بۇيرىدى، دېدى.

ھەزرىتى ھەجەر بۇ جاۋاپنى ئاڭلىغاندىن كېيىن خاتىرجەم بولدى، ئۇنىڭدىكى ئەنسىرەش ۋە قورقۇدىن ھېچ ئەسەر قالمىدى. ئۇ ئۇلارنى يالغۇز تاشلاپ كېتىشتىن يۈرىكى ئېچىشىۋاتقان ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنى خاتىرجەم قىلىش ئۈچۈن:

– ئۇنداق بولسا سەن يولۇڭغا كېتىۋەرگىن، بىزگە الله كۇپايىدۇر، ئۇ بىزنى ئۆز ھىمايىسىگە ئالىدۇ ۋە بىزنى يالغۇز تاشلاپ قويمايدۇ، دېدى. بۇ جاۋاپنى ئاڭلىغان ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام يولغا راۋان بولدى ۋە ئۇلار ئۇنى كۆرەلمەيدىغان بىر تۆپىلىككە كەلگەندە كەبە تەرەپكە قاراپ، قوللىرىنى ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى اللهغا سۇنغان ھالدا الله تەئالا قۇرئان كەرىمدە بايان قىلغان مۇنۇ مەشھۇر دۇئانى قىلدى:

[پەرۋەردىگارىمىز! ئەۋلادىمنىڭ بىر قىسمىنى (يەنى بالام ئىسمائىل بىلەن ئايالىم ھاجەرنى) ناماز ئوقۇسۇن (يەنى ساڭا ئىبادەت قىلسۇن) دەپ سېنىڭ ھۆرمەتلىك ئۆيۈڭنىڭ

قېشىدىكى ئېكىنسىز بىر ۋادىغا (يەنى مەككىگە) ئورۇنلاشتۇردۇم، پەرۋەردىگارىمىز! بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ دىللىرىنى ئۇلارغا مايىل قىلغىن، ئۇلارنى شۈكۈر قىلسۇن دەپ تۈرلۈك مېۋىلەرنى ئۇلارغا رىزىق قىلىپ بەرگىن. پەرۋەردىگارىمىز! سەن بىزنىڭ يوشۇرۇن ۋە ئاشكارا قىلغانلىرىمىزنى بىلىپ تۇرىسەن] [1]

زەمزەم سۈيىنىڭ چىقىشى

ئەينى چاغلاردا ھەزرىتى ئىسمائىل ئانىسىنى ئېمىدىغان كىچىك بىر بوۋاق ئىدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئۇلارنى ئۇ يەرگە تاشلاپ كېتىپ ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇلارنىڭ يېنىدىكى ئۇلارغا قويۇپ كېتىلگەن خورما ۋە سۇ تۈگەپ كەتتى. ھەزرىتى ھەجەرنىڭ قورسىقى ناھايىتى بەك ئېچىپ كەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بەكلا ئۇسساپ كەتتى. ئىسمائىل ئېمىدىغانغا سۈتمۇ چىقماس بولدى. بالا ئاچلىق ۋە ئۇسسۇزلۇقتىن يىغلايتتى. ھەزرىتى ھەجەر بالىسىنىڭ بۇ ھالىتىگە قاراپ تۇراتتى. بىر ئانىنىڭ يۈرىكى بۇنىڭغا قانداقمۇ چىدايدۇ، دەيسىز! ئۇ تىت ـ تىتلىق ئىچىدە سەفا تېغىغا يۈگۈرۈپ چىقتى. بۇ يەردە بىرەر كىشى كۆرۈنۈپ قالارمۇ دېگەن ئوي بىلەن

[1] سۈرە ئىبراھىم 37 ، 38 – ئايەتلەر.

ئەتراپقا قارىدى. نە سۇ، نە يېگىدەك بىرەر نەرسە، نە بىرەر ئىنسان كۆرۈنمىدى.
ئۇ سەفا تېغىدىن چۈشۈپ كۆڭلىكىنىڭ ئېتىگىنى كۆتەرگىنىچە مەرۋە تېغىغا قاراپ ئۇدۇل يۈگۈردى. ئۇ يەردىمۇ ھېچنېمە كۆرۈنمىدى. ئاپتاپتا قىزىپ كەتكەن قۇملار ئۇنىڭ تاپانلىرىنى كۆيدۈرەتتى. ئەمما "ئۆلمىگەن جانىدا ئۈمۈد بار" دېگەندەك ھەزرىتى ھەجەر كۆزلىرىدىن ياش ئاقۇزغان ھالدا:
— بەرداشلىق بەر ئوغلۇم، بەرداشلىق بەر بالام، الله بىزگە ياردەم قىلىدۇ، چوقۇم ياردەم قىلىدۇ، دەيتتى.
ھەزرىتى ھەجەر بىر نەرسە تېپىلىپ قالار، دېگەن ئۈمۈد بىلەن سەفا بىلەن مەرۋە ئارىلىغىدا يەتتە قېتىم بېرىپ كەلدى. مانا بۇ ھاجىلارنىڭ سەفا بىلەن مەرۋە ئارىسىدا يەتتە قېتىم بېرىپ ـ كېلىشكە (يەنى سەيى قىلىشقا) بۇيرۇلۇشىنىڭ سەۋەبلىرىدىندۇر.
ھەزرىتى ھەجەر سەفا بىلەن مەرۋە نىڭ ئارىلىغىدا يۈگۈرگەچ:
ـ ئى تەۋبىلەرنى قوبۇل قىلغۇچى پەرۋەردىگارىم! مېنى ئەپۇ قىلغىن، مېنى كەچۈرگىن، مېنىڭ گۇناھلىرىم سەۋەبىدىن ئىسمائىلنى سۇسىز قويمىغىن، ئىسمائىلنى ئۆزەڭنىڭ ياردىمىڭدىن مەھرۇم قويمىغىن! ئى ئىبراھىمغا مەرھەمەت قىلغان، ئىبراھىمنى ئوتتا كۆيدۈرمىگەن رەببىم، ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئۇسسىدى، ئىبراھىمنىڭ

ئوغلى ئۈسسۈزلىقتىن ئىڭىرىماقتا، ياردەم قىلغىن، ياردەم قىلغىن، قانداقلا بولمىسۇن ياردەم قىلغىن ئى رەببىم! دەپ دۇئا قىلىپ كېلەتتى.

ئۇ ئاخىرقى قېتىم مەرۋە تېغىغا چىققاندا قۇلىقىغا بىر ئاۋاز ئاڭلاندى. ھەزرىتى ھەجەر بۇ ئاۋازغا دىققەت بىلەن قۇلاق سالدى. بۇ ئاۋاز قايتا ئاڭلاندى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ:

– ئى ئاۋاز ئىگىسى! ئاۋازىڭنى ئاڭلىدىم، بىزگە ياردەم قىلالىساڭ ياردەم قىلغىن! دېدى.

ھەزرىتى ھەجەرنىڭ سۆزى تۈگە تۈگىمەي ھازىرقى زەمزەم قۇدۇقىنىڭ قېشىدا بىرپەرىشتە كۆرۈندى. پەرىشتە ھەزتى ھەجەردىن:

– سىز كىم بولىسىز؟ دەپ سورىدى.

- مەن ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ ئوغلىنىڭ ئانىسى ھەجەر بولىمەن، دېدى ئۇ.

پەرىشتە :

– ئىبراھىم سىلەرنى كىمگە ئامانەت قىلدى؟ دەپ سورىدى. ھەزرىتى ھەجەر:

- اللہ تەئەلاغا ئامانەت قىلدى، دېدى.پەرىشتە:

– سىلەرنى ھەممە ئېھتىياجىڭلارنى كۆرۈپ تۇرغۇچىغا ئامانەت قويۇپتۇ، دېدى.

بۇ ۋاقىتتا ئىسمائىل ئۈسسۈزلۇقتىن پۇتلىرىنى يەرگە ئۇرۇپ تىپچەكلەپ يىغلاۋاتاتتى.پەرىشتە قانىتى بىلەن

ئىسمائىل پۇتلىرىنى تىپچەكلىتىپ ئۆرۈۋاتقان يەرنى قېزىۋاتاتتى. بىر ئازدىن كېيىن قېزىلغان ئۇ يەردىن سۇ ئېتىلىپ چىقتى. ھەزىرىتى ھەجەر بۇ ۋاقىتقىچە ئىسمائىل ئۇسسۇزلۇقتىن ئۆلۈپ قالغانمىدۇ، دەپ ئويلىغان ئىدى. ئۇ ئوغلىنىڭ يېنىغا كېلىپ ھەيران قالدى. ناھايىتى مېھرىبان، شەپقەتلىك الله ئىسمائىلنى بۇ سۇسىز چۆلدە يالغۇز قويمىغانىدى. ئاچلىق ۋە ئۇسسۇزلۇقتىن يىغلىغان ئىسمائىلنىڭ پۇتلىرى تىپچەكلىگەن يەردىن سۇ چىقىرىپ بەرگەنىدى.

ھەزىرىتى ھەجەر ئېتىلىپ چىقىۋاتقان سۇنى بىرئازدىن كېيىن يوقاپ كېتىدۇ، دەپ ئەنسىرەپ: زەمزەم ، زەمزەم (توختا ، توختا !) دېدى ۋە دەرھال قولى بىلەن سۇنى ئوچۇملاپ ئالدى. ئىسمائىل بىلەن ھەجەر بۇ سۇدىن قانغىچە ئىچىشتى. ھەتتا ھازىرغىچە ھاجىلار بۇ سۇدىن قانغىچە ئىچىپ كەلمەكتە.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: « الله ئىسمائىلنىڭ ئانىسىغا رەھمەت قىلسۇن، ئۇ زەمزەمنى ئۆزى مەيلىگە قويىۋەتكەن ۋە سۇنىڭ ئەتراپىنى قورشىمىغان بولسا ئىدى زەمزەم قۇدۇقى پېتىچە ئەمەس بەلكى بىر ئېقىن سۇ شەكلىدە ئاققان بولاتتى » - دېدى.

ھەزىرىتى ھەجەر بۇ سۇدىن ئىچتى، بالىسىنىمۇ ئېمىتتى. پەرىشتە ھەزىرىتى ھەجەرگە:

– ئۆلۈپ كېتەرمىزمىكىن، دەپ ئەنسىرمەڭ، مانا ئۇ يەر الله نىڭ ئۆيىنىڭ ئورنىدۇر، بۇ ئۆيىنى بۇ بالا بىلەن ئۇنىڭ ئاتىسى بىنا قىلىدۇ. الله ئۇ ئىشنىڭ ئىگىسىنى ھەرگىز يوق قىلىۋەتمەيدۇ، دېدى. ئۇ زامانلاردا كەبىنىڭ ئورنى يوق بولۇپ كەتكەنىدى.

ھەزرىتى ھەجەر بۇ يەردە ياشاشقا باشلىدى. كۈنلەرنىڭ بىرىدە بىر كارۋان بۇ يەرگە يېقىن بىر يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ قونۇش ئۈچۈن يېقىن بىر يەرگە چۈشكۈن قىلدى. ئۇلار ھەزرىتى ھەجەر ياشاۋاتقان يەرنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا بىر قۇشنىڭ ئۇچۇپ يۈرگىنىنى كۆردى.

ئۇلار:

– شۈبھىسىزكى بۇ قۇش سۇ قۇدۇقى ئۈستىدە ئۇچۇپ يۈرگەندەك قىلىدۇ، بىز بۇ يەردە سۇ بار دەپ ئويلىمىغان ئىدۇق، دېيىشتى ۋە ئەھۋالنى بىلىپ كېلىش ئۈچۈن بىر قانچە ئادەمنى ئەۋەتتى. ئۇلار كېتىپ بۇ يەردە سۇ بارلىقىنى خەۋەر قىلىپ كېلىشتى. كارۋاندىكىلەر بۇ يەرگە كېلىپ سۇ بېشىدا ھەزرىتى ئىسمائىلنىڭ ئانىسى ھەزرىتى ھەجەرنى ئۇچراتتى. كارۋاندىكەر ئۇنىڭغا:

– بىز بۇ يەردە سىزگە قوشنا بولۇپ ئولتۇراقلىشىپ قالساق بولامدۇ؟ دەپ سورىدى.

ھەزرىتى ھەجەر:

– بولىدۇ، بۇ سۇدىن پايدىلانساڭلارمۇ بولىدۇ، ئەمما بۇ سۇغا ئىگىدارچىلىق قىلىش ھوقۇقى مەندە بولىدۇ، دېدى.

كارۋاندىكەر بۇنىڭغا ماقۇل بولۇپ بۇ يەردە ئولتۇراقلىشىپ قالدى.

ھەزرىتى ھەجەر بۇ ئەھۋالدىن ناھايىتى خوش بولدى، شۇنىڭدىن كېيىن الله ئۇلارنى يالغۇز قويمىدى، شۇنداق قىلىپ مەككە شەھىرى ئاستا – ئاستا پەيدا بولۇشقا باشلىدى. ئارىدىن بىر زامانلار ئۆتتى، ئىسمائىلمۇ ئۆسۈپ يېتىلىپ چوپ – چوڭ بىر يىگىت بولۇپ قالدى. ئۇ، بۇ يەردە ئولتۇراقلاشقانلاردىن ئەرەپچە ئۆگەندى. قوشنىلىرى ئىسمائىلنى تولىمۇ ياخشى كۆرەتتى. ئۇنىڭ گۈزەل خۇلقىغا ۋە كېلىشكەن تەقى - تۇرقىغا بەكلا ھەيران قالاتتى. كېيىن ئۇنى ئۆزلىرىنىڭ ئىچىدىكى بىر قىزىغا ئۆيلەندۈردى. ئارىدىن بىر قانچە يىللار ئۆتۈپ ئۇنىڭ ئاتىسى ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام مەككىگە كەلدى. ئاتا – بالا ئىككىسى بىرلىكتە ئورنى يوقالغان كەبىنى الله نىڭ ئەمرى بىلەن بىنا قىلدى.

مۇشۇنداق سائادەتلىك كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئىسمائىلنىڭ ئانىسى ھەزرىتى ھەجەر 90 يېشىدا ۋاپات قىلدى. رىۋايەتلەردە ئۇنىڭ كەبىگە يانداش ھجىر دەپ ئاتالغان يەرگە دەپنە قىلىنغانلىقى سۆزلەنمەكتە.

نەسىھەتلەر

● بىشىغا كۈن چۈشمىگىچە خىزىر كەلمەيدۇ. ھەزرىتى ھەجەرنىڭ بېشىغا ئېغىر كۈن چۈشكەندە الله پەرىشتىنى ئۇنىڭغا ياردەم بېرىشكە ئەۋەتتى.
● الله تەئالا ھەرگىز ئۆزىگە ئامانەت قىلىنغان نەرسىنى يوق قىلىۋەتمەيدۇ. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئوغلى ئىسمائىل ۋە ئۇنىڭ ئانىسىنى الله غا ئامانەت قىلىۋىدى الله ئۇلارنى ئەڭ ياخشى ھىمايە قىلدى.

ئانىنىڭ مۇھاببىتى

داۋۇت ئەلەيھىسسالامنىڭ زامانىسىدا يېشى چوڭراق بىر ئايال بىلەن بىر ياش چوكان بىرلىكتە بىر سەپەرگە چىقىپتۇ. بۇ ئىككى ئايالنىڭ يېنىدا بىردىن كىچىك بالىسى بولۇپ بۇ ئىككى بالىنىڭ ياشلىرى بىر ـ بىرىگە تەڭ ئىكەن. ئۇلار كېتىۋاتقاندا بىر بۆرە تۇيۇقسىز كېلىپ بالىلاردىن بىرىنى قاماللاپ ئېلىپ كېتىپتۇ. ياشانغان ئايال ياش چوكانغا :
ـ بۆرە بالاڭنى ئېلىپ كەتتى، دەپتۇ. ياش چوكان:
ـ ياق، بۆرە سېنىڭ بالاڭنى ئېلىپ كەتتى، دەپتۇ.
بۇ ئىككى ئايال بىر ـ بىرلىرى بىلەن شۇ تەرىقىدە تالىشىپ بىر يەرگە كېلەلمەپتۇ. ئۇلار بۇ داۋاسىدا كىمنىڭ ھەقلىق ئىكەنلىكىگە ھۆكۈم قىلدۇرۇش ئۈچۈن داۋۇت ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا كېلىشىپتۇ

ۋە داۋالىرىنى ئۈنىڭغا بايان قىلىپتۇ. داۋۇد ئەلەيھىسسالام ئۇ ئاياللارنىڭ شىكايەتلىرىنى ئاڭلاپ بولغاندىن كېيىن ھايات قالغان بالىنى ياشانغان ئايالغا ئوخشىتىپ بالىنى چوڭ ئايالغا بېرىشكە بۇيرۇپتۇ.

بۇئىككى ئايال داۋۇد ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىدىن چىققاندىن كېيىن يەنىلا قايىل بولماي بالىنى ئىككى تەرەپتىن تارتىشقا باشلاپتۇ. ئاندىن ئۇلار:

— بىز بۇنى داۋۇد ئەلەيھىسسالامنىڭ ئوغلى سۇلايماندىن سورايلى، دېيىشىپ ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىشىپتۇ. ئۇلار سۇلايمان ئەلەيھىسسالامغا ئەھۋالنى بىرەر قۇر بايان قىلىشىپتۇ. سۇلايمان ئەلەيھىسسالام ئۇ ئىككىسىدىن قايسىسىنىڭ بالىنىڭ ھەقىقي ئىگىسى ئىكەنلىكىنى سىناپ بىلىش ئۈچۈن ئادەملىرىگە:

— تىزدىن ماڭا بىر پىچاق ئېلىپ كېلىڭلار، بۇ بالىنى ئىككىگە پارچىلاپ بۇ ئىككى ئايالغا بۆلۈپ بېرەي، دەپتۇ. ياشانغان ئايال:

— شۇنداق قىلىڭ، بالىنى ئىككىگە بۆلۈپ بېرىڭ، دەپتۇ. ئەمما ياش چوكان سۇلايمان ئەلەيھىسسالامنى راستىنلا بالىنى ئىككىگە پارچىلايدىغان ئوخشايدۇ، دەپ ئويلاپ قېلىپ ئالاقزادە بولغان ھالدا:

ـ ياق! ياق! بالىنى پارچىلىماڭلار! ئۇ بالا مېنىڭ ئەمەس بەلكى ئۇنىڭدۇر، بۇ بالىنى ئۇ ئايالغا بېرىڭلار، دەپتۇ.

بۇنىڭ بىلەن سۇلايمان ئەلەيھىسسالام بالىنىڭ ياش چوكاننىڭ ئىككەنلىكىنى جەزملەشتۈرۈپ بالىنى ياش چوكانغا بۇيرۇپ بېرىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ھەق ئۆز ئىگىسىگە قايتۇرۇلغان بولۇپتۇ.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

●ئەقىل ئەڭ زور بايلىقتۇر . بۇ يەردە سۇلايمان ئەلەيھىسسالامنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتى نامايەندە قىلىنغاندۇر. چۈنكى ئۇ مەسىلىنى ئاياللارنىڭ بالىلىرىغا بولغان مۇھاببىتىگە قارىتا بىر تەرەپ قىلغاندۇر. ياش چوكان بالىسىنىڭ كېسىلمەسلىكى ئۈچۈن ئۆز بالىسىنى مېنىڭ بالام ئەمەس، دېيىشكە رازى بولغانىدى.

سۇلايمان ئەلەيھىسسالام ياش چوكاننىڭ بالىسىغا بولغان مۇھاببىتى سەۋەبىدىن گەرچە ئۇ چوكان ”مېنىڭ ئەمەس“ دېگەن بولسىمۇ يەنىلا بالىنى ئۇنىڭغا بۇيرۇپ بەرگەنىدى.

● ماڭا يىغلىسا ئانام يىغلار، باشقىسى ماڭا يالغان يىغلار.

ئىتنى سۇغارغان ئادەم

بىر ئادەم بىر كۈنى سەپەردە كېتىۋېتىپ ناھايىتى ئۇسساپ كېتىپ يول ئۈستىدە ئۇچرىغان بىر قۇدۇققا چۈشۈپ قانغىچە سۇ ئىچىپ چىقىپتۇ. ئۇ قۇدۇقتىن چىقىپ قۇدۇق ئەتراپىدا قاتتىق ئۇسساپ كەتكەنلىكتىن نەم توپىنى يالاۋاتقان بىر ئىتنى كۆرۈپتۇ ۋە ئۆز-ئۆزىگە:

- بۇ بىچارە ھايۋانمۇ ماڭا ئوخشاش ئۇسسۇزلۇقنىڭ دەردىنى تارتىپتۇ، دەپ ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپتۇ. ئۇ ئىتقا سۇ بېرىش ئۈچۈن ئەتراپىغا قاراپ ھېچنېمە تاپالماپتۇ.

كېيىن قۇدۇققا قايتا چۈشۈپ ئايىقىنى سېلىپ ئاياققا سۇ ئېلىپ، ئاندىن ئايىقىنى ئېغىزى بىلەن چىشلىگىنىچە قۇدۇق تاملىرىدىن يامىشىپ چىققىپ ئۇ سۇ بىلەن ئىتنى سۇغۇرۇپتۇ. الله تەئالا بۇ بەندىسىنىڭ ئىتقا قىلغان بۇ شەكىلدىكى شەپقىتى ئۈچۈن ناھايىتى خۇرسەن بولۇپ ئۇنىڭ گۇناھلىرىنى مەغپىرەت قىلىپتۇ.

مۈشۈكنى سولاپ قويغان ئايال

بۇرۇنقى زاماندا بىر ئايال بىر مۈشۈككە ئاچچىقى كېلىپ قېلىپ ئۇنى ئۆيىگە سولاپ قويۇپتۇ. بۇ جەرياندا ئۇنىڭغا نە يېگىدەك نە ئىچكىدەك ھېچنېمە بەرمەپتۇ.

بىچارە مۈشۈك ئاچلىق ۋە سۇسسىزلىقتىن مىياڭلاپتۇ ۋە ئىشىكنى تىرمىلاپتۇ. ھېلىقى ئايال بۇلسا مۈشۈكنىڭ بۇ قىينىلىشلىرىغا پەرۋامۇ قىلىپ قويمايماپتۇ. ئۇنىڭغا ھېچنېمە بەرمىگەنىنىڭ ئۈستىگە ھەتتا ئۇنى سىرتقىمۇ چىققىلى قويماپتۇ. بۇ ئايال مۈشۈكنى سولاپ قويۇپ ئازاپلىغانلىقى سەۋەبى بىلەن دوزاخقا تاشلىنىپتۇ.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

- **رەھىم قىلمىغانغا رەھىم قىلىنماس.** سەن زېمىن يۈزىدىكىلەرگە رەھىم قىل، ئاسماندىكى زات ساڭا رەھىم قىلسۇن.
- **ھېچبىر ياخشىلىق ۋە يامانلىقنى كىچىك كۆرمەسلىك لازىم.**

كىچىككىنە ئىشمۇ چوڭ نەتىجە بېرىدۇ.

- **ھايۋانلارغا رەھىمدىلىك قىلىش بىزنىڭ گۈزەل دىنىمىزنىڭ بۇيرىقىدۇر.**

ئىسلام تارىخىدا ھايۋانلارنى مۇداپىئە قىلىدىغان مەخسۇس ئورۇنلاردىن ناھايىتى كۆپ قۇرۇلغان ئىدى.

تۈگمەيدىغان تاماق

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ۋە مۇسۇلمانلار مەدىنە شەھىرىدە ياشايتتى. مەككە شەھىرىكى الله نىڭ دۈشمەنلىرى مەدىنىگە ھۇجۇم

قىلماقچى بولدى. بۇ خەۋەر پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا يەتتى. بۇنىڭ بىلەن شەھەرنى دۈشمەن ھۇجۇمىدىن قوغدىماق ئۈچۈن مۇسۇلمانلار شەھەر ئەتراپىغا ئورەك (خەندەك) كولاشقا باشلىدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىلەن بارلىق مۇسۇلمانلار پۈتۈن كۈچى بىلەن خەندەك كولاۋاتاتتى. ھەممە ئادەم ئىشلەپ ھارغان ئىدى. ھاۋا ناھىيىتى سوغۇق ئۇنىڭ ئۈستۈگە ئۇلارنىڭ قورساقلىرى ناھايىتى ئاچ ئىدى.

مۇسۇلمانلاردىن بەزىلىرى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا:

– ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! قورساقلىرىمىز بەكلا ئېچىپ كەتتى. ئاچلىقتا چىدىماي قورساقلىرىمىزغا تاش باغلىۋالدۇق، دېيىشتى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇلارغا قورسىقىنى ئېچىپ كۆرسەتتى. ئۇمۇ ئاچلىقنىڭ قاتتىقلىقىدىن قورسىقىغا ئىككى دانە تاش باغلىۋالغان ئىدى.

ئۇ يىللاردا تۇرمۇش ناھايىتى قاتتىقچىلىق ئىچىدە بولۇپ ساھابىلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئاچ ۋە سۇسىزلىق ئىچىدە كۈن كەچۈرىشەتتى.

بىر كۈنى ساھابىلاردىن جابىر ئۆيىگە كەلدى ۋە ئايالىدىن:

– پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى ناھايىتى بىر ئاچ قالغان ھالەتتە كۆردۈم، ئۆيدە يىگىدەك بىرەر نەرسە بارمۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇنىڭ ئايالى:

- ئۆيدە بىر كىچىك ئوغلاق ۋە بىر قانچە ئوچۇم ئارپىدىن باشقا نەرسە يوق، دېدى.

جابىر رەزىيالللاھۇ ئەنھۇ ئوغلاقنى سويدى، ئايالى ئارپىنى تارتىپ ئۇن قىلدى. گۆشنى قازانغا سالدى، خېمىرنى يۇغۇرۇپ بولدۇردى، قازاننى تونۇرنىڭ ئۈستىگە قويۇپ پۇشۇرۇشقا باشلىدى.

جابىر رەزىيالللاھۇ ئەنھۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى چاقىرىپ كېلىش ئۈچۈن ماڭغاندا ئايالى ئۇنىڭغا:

– تەييارلىغان تامىقىمىزنىڭ ئازلىقىنى بىلىسەن، مېنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىدا خىجالەتكە قويىدىغان ئىشنى ھەرگىز قىلما، بۇ تاماق ئارانلا بىر قانچە ئادەمگە يېتىدۇ، دەپ ئەسكەرتتى. جابىر رەزىيالللاھۇ ئەنھۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغا باردى ۋە ئۇنىڭغا:

- ئى الله نىڭ پەيغەمبىرى! بىر ئاز تاماق تەييارلىغانىدىم، بىزنىڭ ئۆيگە تاماققا مەرھەمەت قىلسىڭىزكەن، دېدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:

- « تامىقىڭ قانچىلىك بار؟ » دەپ سورىدى.

ئۇ - توّت ئوچۇم ئارپا ئۇنىدىن يېقىلغان نان بىلەن بىر ئوغلاقنىڭ گۆشى، دېدى .

سۆيۈملۈك پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام كۈلۈمسىرىدى ۋە:

- « ھەم كۆپ ۋە مەززىلىك بىر تاماق » دېدى. ئاندىن:

- « ئايالىڭغا بېرىپ دېگىن، مەن بارمىغىچە تونۇردىن نان بىلەن قازاندىن گۆشنى ئالماي تۇرسۇن » دېدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئاندىن خەندەك كولاۋاتقانلارغا ئىلان قىلغان ھالدا:

- « ئى خەندەك كولىغۇچىلار! قېرىندىشىڭلار جابىر زىياپەت تەييارلاپتۇ، ھەممىڭىز ئۇ يەرگە بىللە بارايلى » دەپ توۋلىدى. بۇنى ئاڭلىغان جابىر رەزىيالل‌اھۇ ئەنھۇ تەمتىرەپ قالدى. ئەمما ئەمدى باشقا چارە يوقتى. تاماق بولسا ئاران بىر قانچە كىشىگە يەتكىدەكلا ئىدى. دېمەككە بۇنچىلىك كۆپ كىشىلەرگە يېتىشى مۇمكىن ئەمەستى. ئۇ بۇلارنى ئويلا - ئويلا ئۆيىگە يېتىپ كەلدى ۋە ئايالىغا:

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆزى كەلگىچە گۆش ۋە نانلارنى ئالماي تۇرۇشقا بۇيرىدى. خەندەكتە ئىشلاۋاتقانلارنىڭ ھەممىسى كېلىۋاتىدۇ، قانداق قىلىمىز؟ دېدى.

ئايــــالى: تاماقنىـــــڭ قانچىلىـــــك ئىكــــەنلىكىنى دېمىگەنمىدىڭ؟ دېدى.

ــ ئەلۋەتتە دېگەنىدىم.

ئايالى:

ـ ئۇنـداقتا ئـۇلارنىڭ ھەممىسـىنى سـەن چاقىردىڭمـۇ ياكى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام چاقىردىمۇ؟

جابىر رەزىياللاھۇ ئەنھۇ:

ــ پـەيغەمبەر ئەلەيھىسسـالام چـاقىردى، دېـدى. بـۇنى ئاڭلىغان ئايال يەڭگىل بىر نەپەس ئالدى ۋە:

ــ ئونداق بولسا ئەنسىرمە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىزدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر، دېدى.

بىرئـازدىن كېيىن پـەيغەمبەر ئەلەيھىسسـالام باشـقا مۇسـۇلمانلار بىلــەن بىرلىكتــە يېتىپ كەلـدى. ئـۇلار بىرلىكتــە گــۆش ۋە نــان ئۈچۈــن بەرىكــەت تىلــەپ دۇئـا قىلىشتى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆي ئىگىسى ئايالغا:

ـ « سىز نان ياقىدىغان ئايالدىن بىرىنى چاقىرىپ كىرىڭ، سـىز بىلــەن بىرلىكتــە نــان ياقسـۇن، گۆشـنى قازانـدىن بىــر چۆمۈچ، بىــر چۆمۈچتىن ئېلىڭ، قـازاننى تونــــۇرنىڭ ئۈســـتۈدىن ھەرگـــىز چۈشـــۈرمەڭ » دەپ تاپىلىدى.

پــــەيغەمبەر ئەلەيھىسســــالام ھــــەر بىــــر كىشــــىنىڭ ھەيرانلىق قاراشلىرى ئاستىدا تونۇردىن بىر پارچە نان ئالدى ۋە ئۇنىڭ ئۈستىگە بىر پارچە گۆش قويدى. ھەر بىر

مۇسۇلمانغا مۇشۇ بويىچە بىردىن بىردىن تارقاتتى ۋە ئۇلارغا:

- « تاماقنى يېيىشنى الله نىڭ ئىسمى بىلەن باشلاڭلار » دېدى.

كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى تويغىچە يېدى. ئەمما قازاندىكى گۆش ۋە تونۇردىكى نان ھېچ ئازايمىغان ئىدى. بىر ئازدىن كېيىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆي ئىگىسى ئايالغا بۇرۇلۇپ:

- « قالغىنىنى ئۆزەڭلەر يەڭلەر ۋە قوشنىلارغىمۇ سۇنۇپ بېرىڭلار، چۈنكى ھەممە كىشى قاتتىق بىر ئاچارچىلىقنى باشتىن كەچۈرمەكتە » دېدى.

جابىر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ئۇ كۈن ھەققىدە توختىلىپ مۇنداق دېدي:

الله نىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى! بۇ تاماققا كەلگەن ئادەم مىڭ كىشى ئىدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى تويغىچە يېدى. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي، قازىنىمىز بۇرۇنقىدەك ھالەتتە قاينىغان، نېنىمىز ھېچ خورىمىغان ھالدا قالدى. ئۇنىڭدىن ئۆزىمىزمۇ يېدۇق ۋە قوشنىلارنىمۇ يېدۈردۇق.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

● مۆجىزە بولسا پەيغەمبەرلەر كۆرسەتكەن ئادەتتىن تاشقىرى ھادىسىلەردۇر.

● تاماق يېيىشتىن ئىلگىرى ”بىسمىللاھ“ دېيىش ۋە تاماقنى ئۆزىنىڭ ئالدىدىن يېيىش تاماق يېيىشنىڭ ئەدەبلىرىدىندۇر.

ھېرا دىكى نۇر

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام خەدىچە ئانىمىز بىلەن تۇرمۇش قۇردى. ھەزرىتى خەدىچە ئانىمىز شەپقەتلىك ۋە ئەقىللىق بىر ئايال ئىدى. پەيغەمبىرىمىز ئۆزى ئېھتىياجلىق ھەر نەرسىگە ئۇ ئارقىلىق ئېرىشكەندى.

ئاخىرقى ۋاقىتلاردا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام دائىم يالغۇزلۇقنى خالايدىغان بولۇپ قالدى. ئۇ يەيدىغان ۋە ئىچىدىغىنىنى ئېلىپ نۇر تېغىدىكى ھېرا غارىغا كېتىدىغان بولۇپ قالغاندى. بۇ يەردە ئىنسانلار بىلەن ئۇچرۇشۇشتىن يىراق بولغان ھالدا كېچە ــ كۈندۈز يالغۇز الله غىلا ئىبادەت قىلاتتى. كىشىلەر ئارىسىدىكى ناھەقسىزلىكلەر، تىرىك پېتى كۆمۈلۈپ كېتىلىۋاتقان قىزلارنىڭ تەقدىرىنى ئويلايتتى. بۇلارغا بىرەر چارە ئىزدەيتتى. كىشىلەرنىڭ ئۆز قوللىرى بىلەن ياسىغان بۇتلارغا ئىبادەت قىلىشلىرى ئۇنى بىزار قىلاتتى. ئۇنىڭ تەپەككۇرىدە مۇتلەق تۇردە يەر يۈزىنى، ئاينى، قۇياشنى ۋە ھەر نەرسىنى ياراتقان بىر زات مەۋجۇت ئىدى.

شۇ مەزگىللەردە ئۇنىڭ كىچىسى كۆرگەن چۈشلىرى كۈندۈزى ئەينەن رېئاللىققا ئايلىناتتى. بەزىدە قۇلىقىغا " سەن پەيغەمبەرسەن " دېگەن ئاۋازلار كىرەتتى.

سۈيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز 40 ياشلارغا كىرىپ قالغانىدى. ئۇ خەدىچە ئانىمىز تەييارلاپ بەرگەن ئوزۇقلۇقلارنى ئېلىپ هىرا غارىغا كەتتى. ئۇنىڭ ئۆزۈندىن بىرى كۆڭۈل قالغان بىر ياخشى ئادىتى بار ئىدى. ئۇ هەر يىلى رامىزان ئېيىدا بۇ يەرگە كېلىپ كۈنلىرىنى ئىبادەت بىلەن ئۆتكۈزەتتى.

يېڭى رامىزان ئېيىنىڭ قەدر كېچىسىدە پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام ئۇلۇغ ياراتقۇچىغا ئىبادەت قىلىدى ۋە چوڭقۇر تەپەككۇر قوينىغا چۆكۈپ كەتتى. بارلىق جانلىقلار ئۆز تىللىرىدا الله غا يالۋۇرۇشاتتى.

ئۆزۈندىن بىرى كۈتۈلگەن زامان كەلگەنىدى. غارنىڭ ئىچى بىردىنلا نۇر بىلەن يورۇپ كەتتى. ۋەھيى ئېلىپ چۈشكۈچى ئەلچى جىبرىئىل چاقناق نۇرلار ئىچىدە پەيغەمبىرىمىزگە كۆرۈندى ۋە ئۇنىڭغا:

- ئوقۇ! دېدى.

پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام هەم قورققان هەم هەيران قالغانىدى. يۈرىكى دۈپۈلدەپ سوقۇپ كەتتى. ئۇ:

- « مەن ئوقۇيالمايمەن » دېدى. جىبرىئىل ئەلەيهىسسالام يەنە:

- ئوقۇ! دەپ بۇيرىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ھەيرانلىقتىن تېخىچە ئۆزىگە كېلەلمىگەنىدى. ئۇ:

- « مەن ئوقۇشنى بىلمەيمەن » دەپ جاۋاپ بەردى.

ئۈچىنچى قېتىمدا جىبرئىل ئەلەيھىسسالام ئۇنى كۈچ بىلەن سىققىپ تۇرۇپ:

- ئوقۇ! دېدى. بۇنىڭ بىلەن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام جىبرئىل ئەلەيھىسسالامغا:

- « نېمىنى ئوقۇيمەن ؟ » دەپ سورىدى. جىبرئىل ئەلەيھىسسالام ئەلەق سۈرىسىنىڭ باشتىكى: **[ياراتقان پەرۋەردىگارىڭنىڭ ئىسمى بىلەن ئوقۇغىن . ئۇ ئىنساننى لەختە قاندىن ياراتتى. ئوقۇغىن، پەرۋەردىگارىڭ ئەڭ كەرەملىكتۇر. ئۇ قەلەم بىلەن (خەت يېزىشنى) ئۆگەتتى. ئىنسانغا بىلمىگەن نەرسىلەرنى بىلدۈردى]** [1] دېگەن ئايەتلەرنى ئوقۇدى.پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام جىبرئىلنىڭ بۇيرىشى بىلەن بۇ ئايەتلەرنى ئوقۇپ ئۇنى ھەم تىلىغا ھەم دىلىغا مەھكەم ئورناشتۇرۇۋالدى.

ئارقىدىن جىبرئىل ئەلەيھىسسالام:

- ئى مۇھەممەد، سېنى مۇبارەكلەيمەن! مەن ۋەھيى ئېلىپ چۈشكۈچى پەرىشتە جىبرئىل بولىمەن، سەن بولساڭ الله نىڭ پۈتۈن ئىنسانلارغا توغرا يول كۆرسىتىپ

---

[1] سۈرە ئەلەق 1- دىن 5- ئايەتكىچە .

بىرىشكە مەسئۇل قىلىنغان پەيغەمبىرىسەن، دېدى ۋە بىردىنلا كۆزدىن غايىپ بولدى.
مانا بۇنىڭ بىلەن مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا اللە تەرىپىدىن پەيغەمبەرلىك ۋەزىپىسى رەسمىي يوسۇندا بېرىلگەن بولدى.
پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام غاردىن چىقتى. ئۇ قورقۇ ۋە ھاياجاندىن تىترەيتتى. ئۇ مەككە تەرەپكە قاراپ كېتىۋاتقىنىدا يولدا بىر مۇنچە ئاجايىپ ئىشلارغا يولۇقتى. تاغلار، تاشلار، دەل ـ دەرەخلەر، ئۇچار قۇشلار ۋە بارلىق مەۋجۇداتلار زوۋانغا كىلىپ ئۇنىڭغا سالام بېرىشتى ۋە ئۇنى تەبرىكلەپ:
ـ ساڭا سالام بولسۇن ئى اللە نىڭ ئەلچىسى! دېيىشەتتى.
پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆيىگە يېتىپ بارغاندا خەدىچە ئانىمىز ئۇنى ئىشىك ئالدىدا كۈتىۋالدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆي ئىچىگە كىرگەندە تىترىگەن ھالدا:
- « مېنى ئوراپ قويۇڭلار ، مېنى ئوراپ قويۇڭلار » دېدى.
خەدىچە ئانىمىز ئۇنى ياتقۇزۇپ مەھكەم ئوراپ قويدى ۋە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام تاكى ئەسلىگە كەلگىچە يېنىدا قاراپ ئولتۇردى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام

ئوڭشالغاندىن كېيىن بولۇپ ئۆتكەن ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى خەدىچە ئانىمىزغا سۆزلەپ بەردى ۋە:

— «مەن ئۆزەمدىن قورقۇپ قالدىم» دېدى.

خەدىچە ئانىمىز ئۇنىڭغا مۇنداق تەسەللى بەردى:

— بىئارام بولما ۋە قورقما، اللہ ساڭا ئوخشاش بىر ئىنساننى ھەرگىزمۇ رەسۋا قىلمايدۇ، چۈنكى سەن يېقىنلىرىڭنىڭ ھەممىسىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپ تۇرىسەن، پېقىر - مىسكىنلەرگە ياردەم بېرىسەن، مېھمانلارنى ياخشى كۈتىسەن، ھەقسىزلىققا ئۇچرىغانلارنى قوغداپ، زالىملاردىن ئۇلارنىڭ ھەقلىرىنى ئېلىپ بېرىسەن، دېدى.

بىر ئازدىن كېيىن خەدىچە ئانىمىز پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى ئېلىپ تاغىسىنىڭ ئوغلى ۋەرەقەنىڭ قېشىغا باردى.

ۋەرەقە كۆپىنى كۆرگەن، بىلىملىك خىرىستىئان بوۋاي ئىدى. ئۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن نېمىلەرنى كۆرگەنلىكىنى سورىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا كۆرگەنلىرىنى دەپ بەردى. ئۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ دېگەنلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى:

— كىشىلەرگە خوش بىشارەت بولسۇنكى! سەن غاردا كۆرگەن پەرىشتە سەندىن بۇرۇنقى پەيغەمبەرلەرگە ئۇلۇغ اللہ نىڭ ئەمرىنى يەتكۈزگەن جىبرئىلدۇر. باشقا

پەيغەمبەرلەرنىڭ قەۋملىرى ئۇلارغا قىلغىنىدەك سېنىڭ قەۋمىڭمۇ سېنى يالغانچىغا چىقىرىدۇ، ساڭا ئەزىيەت بېرىدۇ ۋە سېنى يۇرتتىڭدىن ھەيدەپ چىقىرىدۇ، كاشكى مەن ياش بولۇپ قالغىنىمدا مەككىلىكلەر سېنى چىقىپ كېتىشكە مەجبۇر قىلغاندا مەن ساڭا ياردەم قىلالىغان بولسام، دېدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ھەيران قالدى. چۈنكى قەۋمى ئۇنى ناھايىتى بەك ياخشى كۆرەتتى. ئۇنى ياخشى كۆرگەنلىكىدىن ۋە ئىشەنگەنلىكىدىن ئۇنىڭغا "ئىشەنچلىك ئادەم" دەپ نام بېرىشكەنىدى. ئۇ:

- «مېنى تۇغۇلۇپ ئۆسكەن يۇرتۇمدىن ھەيدەپ چىقىرىشامدۇ؟» دەپ سورىدى.

بۇ بوۋاي غەمكىن ھالدا بېشىنى سىلاپ:

– شۇنداق بارلىق پەيغەمبەرلەر ئۆز قەۋمىدىن دۈشمەنلىككە ئۇچرىغان ۋە ئۆز يۇرتلىرىدىن ھەيدەلگەنىدى، دېدى.

بۇنىڭدىن بىر مەزگىل ئۆتۈپ ۋەرەقە ۋاپات بولۇپ ئۆزىنىڭ دېگەنلىرىنى كۆرۈش ئۇنىڭغا نېسىپ بولمىدى.

بۇ سۆھبەتتىن كېيىن خەدىچە ئانىمىز پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا ئىمان كەلتۈرگەن ئىككىنچى كىشى بولدى ۋە ئۇنى ھەر ۋاقىت، ھەر يەردە قوللىدى.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

●پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئوقۇش ، يېزىشنى بىلمەيدىغان بىر ساۋاتسىز پەيغەمبەر بولۇشىغا قارىماي تۇنجى بولۇپ نازىل قىلىنغان ئايەتلەرنىڭ ”ئىقرا “ يەنى ”ئوقۇ “ دەپ باشلىنىشى ئاجايىپ بىر ئىشتۇر. الله خالىسا ”ئىمان كەلتۈر “ ياكى ” ناماز ئوقۇ“ دەپ نازىل قىلغان بولاتتى. دېمەك ھەر بىر مۇسۇلمان ئوقۇشنىڭ ۋە ئىلىمنىڭ مۇھىملىقىنى بىلىشى ۋە بۇنى ئەمەلىيەتتە ئورۇنلىشى لازىمدۇر.

خورما شېخىنى سۇندۇرغان بالا

خورمىلار ئەمدىلا مېۋە بېرىۋاتقان كۈنلەرنىڭ بىرى ئىدى. رافى ئىسىملىك بىر بالا خورما يېمەكچى بولۇپ خورما شېخىنى سۇندۇردى.
خورما بېغىنىڭ ئىگىسى بۇ بالىنى تۇتۇۋېلىپ بالىنى ھېچنېمە قىلماستىن ئۇدۇللا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.
رافى خىجىللىقتىن ھودۇققان ۋە يۈزلىرى قىزىرىپ بېشىنى تۆۋەن سېلىۋالغان ئىدى. سۆيۈملۈك پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بالىنىڭ بۇ ئەھۋالىنى كۆرۈپ كۈلۈمسىرىدى ۋە ئۇنىڭ بېشىنى سىلاپ تۇرۇپ:
- « بالام خورما شاخلىرىنى نېمىشقا سۇندۇردۇڭ ؟ » دەپ سورىدى.
رافى:

ـ ئى الله نىڭ پەيغەمبىرى! قورسۇقىم ئاچ ئىدى، قورسۇقىمنى تويغۇزماقچىدىم، دېدى.
پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇلايىملىق بىلەن:

- « خورما شاخلىرىنى ئەمدى ھەرگىز سۇندۇرما ئوغلۇم، ئەگەر يېمەكچى بولساڭ دەرەخ ئاستىغا تۆكۈلگەنلەرنى يېسەڭ بولىدۇ » دەپ تەۋسىيە قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە:
- « ئى الله بۇ بالىنىڭ قورسىقىنى تويغۇزغىن ! » دەپ دۇئا قىلدى.

رافى ناھايىتىمۇ بەك ھۇزۇر ھېس قىلدى. چۈنكى ئۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ دۇئاسىنى ئېلىش بىلەن بىرگە دەرەخ ئاستىغا تۈكۈلگەن خورمىلارنى يېسە بولىدىغانلىقىغا رۇخسەت ئالغانىدى.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز بالىلار تەربىيىسىدە ناھايىتى ئۈنۈملۈك بولغان تەربىيە يوللىرىنى كۆرسەتكەنىدى.

رافىغا ئاچچىغلانمايلا قالماستىن خاتاسىنىڭ سەۋەبىنى سوراپ، ئاندىن ئۇنىڭغا يول كۆرسەتكەن ۋە ئۇنىڭ ھەققىدە خەيرلىك دۇئا قىلغانىدى.

دېڭىزدىن كەلگەن پۇل

بىر زامانلاردا بىر سودىگەرنىڭ پۇلغا ئېھتىياجى چۈشۈپ بىر تونۇشىدىن مىڭ تىللا پۇل سوراپتۇ. پۇل سورالغان ئادەم:

– بەرسەممۇ بېرەي، لېكىن سەن مەندىن پۇل قەرز ئالغىنىڭغا گۇۋاھ بولغىدەك بىرەرىنى ئېلىپ كەل، دەپتۇ.

قەرز ئالغۇچى:

- گۇۋاھچىنىڭ نېمە كېرىكى، الله گۇۋاھ بولۇشقا يېتەلىك ئەمەسمۇ؟ دەپتۇ.

قەرز بەرمەكچى بولغان ئادەم:

- ئۇنداق بولسا سەن قەرزگە كېپىل بولغىدەك بىرەرىنى ئېلىپ كەل! دەپتۇ. قەرز ئالغۇچى يەنە:

كېپىل بولۇشقا الله يېتەرلىكتۇر، دەپتۇ.

قەرز بەرگۈچى:

تۇغرا دېدىڭ دوستۇم، دەپتۇ.

ئۇلار پۇلنى قايتۇرۇش ۋاقتى توغرىلىق ئۆز ئارا كېلىشىۋالغاندىن كېيىن قەرز سورالغۇچى مىڭ تىللا پۇلنى تىجارەتچىگە قەرز بېرىپتۇ. قەرز ئالغان بۇ تىجارەتچى ئارىدىن بىر مەزگىل ئۆتكەندە تىجارەت قىلماقچى بولۇپ دېڭىز بىلەن سەپەرگە ئاتلىنىپتۇ. بارغان يېرىدە سودىسىنى قىلىپ ئىشلىرىنى پۈتتۈرۈپتۇ. ئۇ ئۆيىگە قايتىش ئۈچۈن بىر كېمە ئىزدەپتۇ. ئەمما پەقەتلا تاپالماپتۇ. قەرزنى قايتۇرۇش ۋاقتىمۇ توشۇپ قاپتۇ. بۇ دۇرۇس يول تۇتقان تىجارەتچى قەرزنى ۋاقتىدا بېرەلمەيدىغان بولۇپ قالغىنىنى ئويلاپ كۆڭلى بەكمۇ يېرىم بولۇپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ قەرزنى قايتۇرۇشنىڭ چارىسىنى ئىزدەپتۇ. ئۇ ئاخىرىدا بىر كىچىك كۆتەك پارچىسىنى سېتىپ ئېلىپ ئۇنىڭ ئوتتۇرىسىنى كاۋاك قىلىپ ئويۇپتۇ. ئۇ ئىچىگە قەرز ئالغان تىللالارنى ۋە پۇل ئىگىسىگە يازغان خەتنى قويۇپ. ئويغان يەرنىڭ

ئاغزىنى چىڭ يېپىشتۇرۇپتۇ ـ دە ئۇنى ئېلىپ دېڭىز ياقىسىغا بېرىپ ئۇ يەردە اللە غا:

ـ ئى رەببىم! مېنىڭ پالانچىدىن مىڭ تىللا قەرز ئالغىنىمنى بىلىسەن، ئۇ ئالدىدا مەندىن بىر گۇۋاچى تەلەپ قىلىۋىدى مەن " گۇۋاھچى بولۇشقا اللە كۇپايىدۇر" دېدىم. ئۇ ئادەم سېنىڭ گۇۋاھلىقىڭنى قوبۇل قىلدى. ئاندىن مەندىن كېپىل بولۇشقا بىرىنى ئېلىپ كېلىشىمنى تەلەپ قىلىۋىدى مەن " كېپىل بولۇشقا اللە كۇپايىدۇر" دېدىم. ئۇ ياخشى نىيەتلىك ئادەم سېنىڭ كېپىللىكىڭنى قوبۇل قىلدى ۋە مىڭ تىللا پۇلنى ماڭا بەردى. ئى ئۇلۇغ اللە! سەن مېنىڭ ئۆز ۋاقتىدا قايتىپ قەرزىمنى قەرەلى بويىچە قايتۇرۇش ئۈچۈن كېمە ئىزدىگىنىمنى ۋە كېمە تاپالمىغانلىقىمنى بىلىسەن. بۇ كۆتەكنىڭ ئىچىگە قويغان تىللالارنى ئىگىسىگە تاپشۇرۇپ بېرىشنى ساڭا تاپشۇردۇم، دېگىنىچە كۆتەكنى دېڭىزغا تاشلاپتۇ.

شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ ئادەم يەنە ئۆيىگە قايتىش ئۈچۈن كېمە ئىزدەشنى داۋاملاشتۇرۇپتۇ.

قەرز ئىگىسى دېڭىز ياقىسىدا تىجارەتچىنى ساقلاۋاتقانىكەن. شۇ ئارىدا تۇيۇقسىز ئۇنىڭغا ئېقىپ كەلگەن بىر كۆتەك كۆرۈنۈپتۇ. ئۇ كۆتەكنى ئۆيىگە ئېلىپ كېتىپ ئوتۇن قىلىپ قالىماقچى بولۇپ ئېلىپ مېڭىپتۇ. ئۇ ئۆيىگە بېرىپ كۆتەكنى پارچىلىغاندا ئىچىدىن مىڭ تىللا ۋە ئۇنىڭغا ئاتاپ يېزىلغان خەت چىقىپتۇ.

ئارىدىن بىر مەزگىل ئۆتۈپ قەرز ئالغان تىجارەتچى كېمە تېپىپ ئۆيىگە قايتىپ كەپتۇ ۋە ئۆزىگە قەرز بەرگەن ئادەمنىڭ ئۆيىگە كەپتۇ. ئۇ ئۆزىگە قەرز بەرگەن ئادەمگە مىڭ تىللا پۇلنى سۇنۇپ:

– اللە غا قەسەم قىلىمەنكى! مەن سەندىن ئالغان پۇلنى كېلىشكەن مۇددەت ئىچىدە قايتۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىمەن. ئەگەر ئىزدىگەن بولسامۇ ساڭا قەرزنى قايتۇرۇش مۇددىتى توشىدىغان ئاشۇ ۋاقىتقىچە كېمە تاپالمىدىم. مېنى ئەيىپكە بۇيرىما، دەپتۇ.

قەرز بەرگۈچى:

– سەن ماڭا بىر نەرسە ئەۋەتكەنمىدىڭ ؟ دەپ سوراپتۇ. قەرزدار:

- شۇنداق، مەن ساڭا بۇندىن بۇرۇن كېمە تاپالمىغانلىقىمنى چۈشەندۈرۈپ يازغان بىر پارچە خەت بىلەن مىڭ تىللانى بىر كۆتەكنىڭ ئىچىگە سېلىپ ئەۋەتكەنىدىم، دەپتۇ.

قەرز ئىگىسى:

- اللە كۆتەك ئىچىگە سېلىپ ئەۋەتكەن خېتىڭ بىلەن پۇلنى ماڭا يەتكۈزدى. ھازىر ئېلىپ كەلگەن بۇ مىڭ تىللانى سەن ئۆزەڭ ئىشلەتكىن، دەپتۇ.

دېمەك ئۇلۇغ اللە قەرزدارنىڭ ۋە قەرز ئىگىسىنىڭ ياخشى نىيەتلىرىنى ۋە تىرىشچانلىقلىرىنى يەردە قويمىغانىدى.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

- **بىرىگە ۋەدە بەرگەنىكەنمىز ۋەدىمىزدە تۇرۇشىمىز لازىم.**
- **ئىشەنچ ئەڭ كاتتا دەسمايىدۇر . ئىشەنچكە ئېرىشكەن ئىنسان ھەر ۋاقىت ياردەمگە ئېرىشىدۇ.**
- سودا – سېتىقتا ۋە قەرز ئېلىم – بېرىمدا ھۆججەتلەشمەك لازىم، زۆرۈر تېپىلغاندا گۇۋاھچى ۋە كېپىل بولغۇچىنى ھازىر قىلىش لازىم. بۇنى دىنىمىز شۇنداق بۇيرىغاندۇر.

الله نىڭ دوستلىرى

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز مۇنداق دېگەن:
« الله تەئـەلانىڭ يـوللاردا يۈـرۈپ الله غـا دۇئـا قىلغـان ۋە ئـۇنـىڭغا ئىبـادەت قىلغـان بەنـدىلـرىنى ئىزدەيـدىغان پەرىشـتىلىرى بـار. ئۇلار الله غـا دۇئـا ۋە ئىبـادەت قىلىۋاتقـان بىـرەر تـوپ ئـادەمنى ئۇچراتقان هامان باشقا پەرىشتىلەرنى:

– بـۇ يـەردە الله نـى يـاد ئېتىۋاتقـان بەندىلـەر بـار بـۇ يەرگـە كېلىـڭلار! دەپ چاقىرىـدۇ. پەرىشـتىلەرنىڭ هەممىسـى ئـۇ يەرگـە كـېلىپ ئـۇ بەندىلـەرنى يـەر يۈزىـدىن تـاكى ئاسـمانلارغىچە كېلىـدىغان قانـاتلىرى بىلـەن ئورىۋالـىدۇ. الله هەممىنى ئەڭ ياخشى بىلىپ تۇرسىمۇ پەرىشتىلەردىن :

– قۇللىرىم نېمە دەيدۇ؟دەپ سورايدۇ.

پەرىشتىلەر:

- سـاڭا دۇئـا قىلىۋاتـىدۇ ۋە سـېنى مەدھىيلـەپ سـاڭا شـۈكۈر ئېيتىۋاتىدۇ، دەپ جاۋاپ بېرىدۇ.

ئۇلۇغ الله سوئالىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

- ئۇلار مېنى كۆرگەنمۇ؟ دەيدۇ.

پەرىشتىلەر:

- ياق سېنى كۆرمىگەن، دەيدۇ.

- كۆرسە قانداق قىلار ئىدى؟ پەرىشتىلەر:

- ناۋادا سېنى كۆرگەن بولسا ساڭا تېخىمۇ كۆپ ئىبادەت قىلغان، سېنى تېخىمۇ كۆپ ئۇلۇغلىغان، تېخىمۇ كۆپ دۇئا قىلغان بولاتتى، دەيدۇ. ئۇلۇغ الله يەنە:
- ئۇلار نېمىنى ئۈمىد قىلىدىكەن؟ دەپ سورايدۇ. پەرىشتىلەر:
- سەندىن جەننىتىڭنى ئۈمىد قىلىدىكەن، دەيدۇ.
- ئۇلار جەننەتنى كۆرگەنمۇ؟
- ياق، جەننەتنى كۆرمىگەن.
- ناۋادا كۆرسە قانداق قىلىشاتتى؟

پەرىشتىلەر: ناۋادا جەننەتنى كۆرسە جەننەتكە كىرىش ئۈچۈن تېخىمۇ بەكرەك تىرىشقان، جەننەتكە تېخىمۇ بەكرەك ئىشتىياق باغلىغان بولار ئىدى.

ئۇلۇغ الله سوئالىنى سوراشنى داۋام قىلىدۇ ۋە مۇنداق دەيدۇ:
- ئۇلار نېمىدىن پاناھ تىلىشىۋاتىدۇ؟

پەرىشتىلەر:
- ئى رەببىمىز! ئۇلار ساڭا سېغىنىپ دوزاختىن پاناھ تىلىشىۋاتىدۇ.
- ئۇلار دوزاخنى كۆرگەنمۇ؟
- ياق كۆرمىگەن.
- ناۋادا كۆرگەن بولسا قانداق قىلار ئىدى. پەرىشتىلەر:
- ناۋادا دوزاخنى كۆرگەن بولسا ئىدى، ئۇنىڭدىن تېخىمۇ بەكرەك قاچقان، تېخىمۇ بەك قورققان بولاتتى، دەيدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئۇلۇغ الله:

- سىلەرنى گۇۋاھچى قىلىمەنكى! مەن ئۇلارنى مەغپىرەت قىلدىم، دەيدۇ. پەرىشتىلەرنىڭ بىرى:
- ئى رەببىم! ئۇلارنىڭ ئارىسىدا گۇناھكار بىر قۇل بار، بۇ ئۇلاردىن ئەمەستى، ئۇ باشقا بىر نىيەت بىلەن بۇ يەرگە كەلگەنىدى، ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ قالدى، دەيدۇ. ئۇلۇغ اﷲ:
- ئۇنىمۇ مەغپىرەت قىلدىم، ئۇ بەندىلەر شۇنداق كىشىلەردىنكى ئۇلار بىلەن بىرگە ئولتۇرۇپ قالغانلارمۇ ئۇلارنىڭ سەۋەبى بىلەن قۇتۇلدۇرۇلىدۇ، دەيدۇ.»

ھەدىستىكى نەسىھەتلەر

● جەننەتكە پەقەت اﷲ نىڭ رەھمىتى (ياردىمى ۋە مەغپىرىتى) بىلەن كىرگىلى بولىدۇ. اﷲ نىڭ رەھمىتى اﷲ نى ياد ئېتىپ تۇرىدىغان ۋە اﷲ نىڭ بۇيرىغىنى بويىچە ياشىغانلارغا بولىدۇ.

● سۆيۈملۈك پەيغەمبەرىمىزنىڭ خەۋەر بېرىشىچە ئۇلۇغ اﷲ بەندىلىرى ھەققىدە مۇنداق دېگەن: **" قۇلۇم مېنى قانداق ھالەتتە تەپەككۇر قىلسا مەن شۇ ھالەتتىمەن، ئۇ مېنى ئەسلىسە مەن ئۇنىڭ بىلەن بىللىدۇرمەن، ئۇ مېنى دىلىدا ياد ئەتسە مەنمۇ ئۇنى دىلىمدا ياد ئېتىمەن، ئۇ مېنى بىر توپ كىشىلەر ئارىسىدا ياد ئەتسە مەن ئۇنى ئۇنىڭدىن تېخىمۇ ياخشى بولغان بىر توپ ئىچىدە ياد ئېتىمەن، ئۇ مەن تەرەپكە مېڭىپ كەلسە مەن ئۇ تەرەپكە يۈگۈرۈپ بارىمەن."**

شەيتاننىڭ دوستلىرى

بىر كۈنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ساھابىلىرى بىلەن بىر ئۆيدە ئولتارغاندا تۇيۇقسىز بىرى ئىشىكنى چېكىپ ئۆيگە كىرىشكە رۇخسەت سورىدى ۋە:

- سىلەردىن بىر تىلىگىم بار، دېدى.

بۇنىڭ بىلەن سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز:

« ئىشىك چەككەن كىشىنىڭ كىملىكىنى بىلەمسىلەر؟ » دەپ سورىدى. ساھابىلار:

- الله ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى ئەڭ ياخشى بىلگۈچىدۇر، دېيىشتى.

- پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:

- « ئىشىك ئالدىدا تۇرغان ئۇ ئادەم لەنەتلەنگەن مەخلۇق شەيتاندۇر، ئۇنىڭغا الله نىڭ لەنىتى بولسۇن! » دېدى.

ھەزرىتى ئۆمەر:

– ئى الله نىڭ پەيغەمبىرى! ئەگەر رۇخسەت بەرسەڭ مەن ئۇنى شۇ ھامان ئۆلتۈرۈۋېتەي، دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:

« ئى ئۆمەر! ئۆزەڭنى بېسىۋال، الله تەئالا ئۇنىڭغا تاكى قىيامەتكىچە ياشاشقا رۇخسەت بەرگەن. ئۇنى ئۆلتۈرۈشتىن ۋاز كەچ » دېدى. ئاندىن ساھابىلىرىگە قاراپ:

- « ئىشىكنى ئېچىڭلار! شەيتان بۇ يەرگە كېلىشكە رۇخسەت ئالغاندى. ئۇنىڭ دېگەن سۆزلىرىگە ياخشى قۇلاق سېلىڭلار، سىلەرگە بىلدۈرمەكچى بولغانلىرىنى ياخشى ئاڭلاڭلار » دېدى.

ئىشىكنى ئاستا چەككەن ھېلىقى كىشى ئۆي ئىچىگە كىردى. ئۇنىڭ تۇرقى ناھايىتىمۇ بەتبەشىرە ئىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭدىن:

- « ئى لەنەتلەنگۈچى! سېنىڭ ھەمراھلىرىڭ كىملەر؟ » دەپ سورىدى. شەيتان:
- جازانە يىگەنلەر.
- « ئۇنداقتا سېنىڭ دوستلىرىڭ كىم؟ »
- زىنا قىلغۇچىلار.
- « سەن كىملەر بىلەن بىللە ياتىسەن؟ »
- مەستلەر بىلەن.
- « مېھمانلىرىڭ كىم؟ »
- ئوغرى ـ بۇلاڭچىلار.
- « سېنىڭ ئەلچىلىرىڭ كىم؟ »
- سېھىرگەرلىك قىلغۇچىلار.
- « كۆزۈڭنىڭ نۇرى نېمە؟ (كۆزۈڭنى نۇرلۇق قىلىۋېتىدىغان خۇشاللىقىڭ نېمە ؟ »
- ئەر ـ خوتۇنلارنى ئاجراشتۇرغانلار.
- « سۆيگىنىڭ كىم؟ »
- جۈمە نامىزىنى ئوقۇمايدىغانلار.
- « ئى ﷲ نىڭ ھۇزۇرىدىن قوغلاندى قىلىنغۇچى! سېنىڭ يۈرىكىڭنى نېمە پارچىلايدۇ؟ »
- ﷲ رازىلىقى ئۈچۈن جىھادقا ماڭغان ئاتلارنىڭ كىشنىشى.

- « ئۇنداقتا سېنىڭ جىسمىڭنى نېمە ئېرىتىپ يوق قىلىدۇ؟ »
- اللّٰه غا تەۋبە قىلغۇچىلارنىڭ تەۋبىسى.
- « جىگىرىڭنى نېمە پارچىلايدۇ؟ »
- كېچە ۋە كۈندۈز قىلىنغان تەۋبە ئىستىغفار.
- « يۈزىڭنى نېمە پۈرۈشتۈرىدۇ (يەنى سېنى نېمە بىزار قىلىدۇ)؟ »
- يوشۇرۇن بېرىلگەن سەدىقە.
- « كۆزلىرىڭنى نېمە كور قىلىدۇ؟ »
- كېچىسى ئوقۇلغان ناماز.
- «بوينۇڭنى نېمە ئەگدۈرىدۇ؟ »
- جامائەت بىلەن ئوقۇلغان ناماز.

شەيتان پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭدىن سورىغان پۈتۈن سوئاللارغا جاۋاپ بەردى. دېمەك بۇنىڭ بىلەن ساھابىلارلا ئەمەس پۈتۈن ئىنسانلار شەيتاننىڭ دوستلىرىنىڭ قانداق كىشىلەر ئىكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ خۇسۇسىيەتلىرىنى بىلىۋالغان بولدى.

باغچىدىكى ئالتۇن كۈپ

بۇرۇنقى زاماندا بىر ئادەم بىر باغ سېتىۋاپتۇ. باغچىدا ئىشلەۋېتىپ ئىچى ئالتۇن بىلەن توشقۇزۇلغان بىر كۈپ تېپىۋاپتۇ.

ئۇ كۇپىنى كۆتەرگىنىچە ئۆزىگە بۇ باغنى سېتىپ بەرگەن ئادەمنىڭ قېشىغا بېرىپ ئۇنىڭغا:

- ئى دوستۇم! سەندىن سېتىۋالغان باغدىن ئىچىگە ئالتۇن قاچىلانغان بۇ كۇپىنى تېپىۋالدىم، سەن بۇ ئالتۇنلارنى ئال، چۈنكى مەن سەندىن بۇ باغنىلا سېتىۋالغان، ئالتۇن سېتىۋالمىغان، دەپتۇ .

باغنى ساتقان ئادەم:

- مەن ساڭا باغنىڭ ئىچىدىكى نەرسىلەرنى بىرلىكتە ساتتىم، بۇ ئالتۇنلار سېنىڭ ھەققىڭ، بۇنى سەن ئېلىپ كەت! دەپتۇ .

شۇنداق قىلىپ باغنى ئالغان ئادەم بىلەن ساتقان ئادەم بۇ ئالتۇنلارنى: سەن ئال! دېسە سەن ئال ! دېيىشكىنىچە خېلى ئۇزاق تالاش - تارتىش قىلىشىپتۇ. ئۇلارنىڭ ھەر ئىككىسى بۇ ئالتۇنلارنى ئېلىشتىن ئۆزلىرىنى قاچۇرۇپتۇ. ئۇلار بىر بىرىنى قايىل قىلالمىغاندىن كېيىن ئادىل بىر ھاكىمنىڭ ئالدىغا بېرىشىپتۇ.

ھاكىم ئۇلارنىڭ دېگەنلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن:

- سىلەرنىڭ باللىرىڭلار بارمۇ؟ دەپ سوراپتۇ. باغنى سېتىۋالغان ئادەم:

- مېنىڭ بىر ئوغلۇم با، دەپتۇ. ساتقان كىشى:

- مېنىڭ بىر قىزىم بار، دەپتۇ . بۇنىڭ بىلەن ھاكىم:

– باللىرىڭلارنى بىر – بىرىگە نىكاھلاپ قويۇڭلار، ئالتۇنلارنى ئۇ ئىككىسگە خەجلەپ بېرىڭلار، ئۇنىڭدىن قالغان بىر قىسمىنى ئۆزلىرىڭلارغا سەرپ قىلىڭلار، ئۇنىڭدىنمۇ ئاشقىنىنى پېقىرلارغا تارقىتىپ بېرىڭلار! دەپتۇ.

ھېكايىدىكى نەسىھەتلەر

● قانائەت قىلىش تۈگىمەس خەزىنىدۇر. بۇ ھېكايىدىكى ھەر ئىككى كىشى قانائەت ئىگىلىرىدۇر ۋە گۈزەل ئەخلاقلىق كىشىلەردىندۇر.

الله توغرا يولدا بولغان كىشىلەرنى دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە مۇكاپاتلايدۇ.

● ئىنسانلارنىڭ ئەخلاقىنىڭ قانداقلىقى 1 ـ سودا ـ سېتىقتا ، 2 ـ قوشنىدارچىلىقتا ، 3 ـ سەپەردە بىلىنىدۇ.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام دۇنياغا كېلىدىغان يىلى يۈز بەرگەن پىل ۋەقەسى

مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام دۇنياغا كېلىدىغان كۈنلەر يېقىنلاشماقتا ئىدى. مەككە شەھىرىدە خىلىدىن بىرى ئەبرەھە ئىسىملىك بىرى توغرىسىدا سۆز ـ چۆچەك بولىنىۋاتاتتى.

ئۇ زامانلاردا ئۇلۇغ كەبىنىڭ سەۋەبى بىلەن مەككە شەھىرى مۇھىم بىر تىجارەت مەركىزىگە ئايلانغانىدى. ئەبرەھە كەبىنىڭ بۇ دەرىجىدە مۇھىم بىر يەر بولۇپ قېلىشىغا رازى ئەمەستى. ئەبرەھە يەمەندە ئالتۇندىن ھەل بېرىلگەن بىر چىركاۋنى سالدۇردى ۋە ئۆز تەۋەلىكىدىكى كىشىلەرنى ئۆزى سالدۇرغان بۇ چىركاۋغا كېلىپ ئىبادەت قىلىشقا بۇيرىدى.

ئەمما كىشىلەر ئۇ يەرگە كەلمەي يەنىلا كەبىگە كېتەتتى ۋە ئۇ يەرنى زىيارەت قىلاتتى. بۇنى ئاز دېگەندەك ئەرەپلەردىن بىر كىشى بۇ چىركاۋغا كىرىپ ئۇنىڭ ئىچىگە تەرەت قىلىپ قويىدى.

ئەبرەھە بۇنىڭغا بەكمۇ غەزەپلەندى. ئۇ كەبىنى ئۆرۈپ تاشلاشقا قەسەم قىلدى.
ئۇ ناھايىتى چوڭ بىر قوشۇن تەييارلىدى ۋە قوشۇنىنىڭ ئالدىغا چوڭ پىللارنى تىزدى. بو قوشۇن يەمەندىن چىقىپ مەككىگە قاراپ يۈرۈش قىلدى. ئۇلار يول ئۈستۈدە ئۇلارغا قارشى چىقىپ يوللىرىنى توسماقچى بولغان بارلىق كۈچلەرنى يېڭىپ ئىلگىرلىدى.
ئەبرەھەنىڭ قوشۇنى مەككىگە ناھايىتى يېقىنلاپ قالغانىدى. مەككىدىكى كىشىلەر تاغلارنىڭ ئۈستۈگە قېچىپ چىقىۋالغان بولۇپ نېمە ئىشلارنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىنى ساقلىشىۋاتاتتى.
ئەبرەھەنىڭ ئادەملىرى مەككە ئەتىراپىدا ئوتلاپ يۈرگەن تۆگىلەرنى ھەيدەپ كەتتى. ئەينى چاغدىكى مەككىنىڭ كاتىۋېشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ بوۋىسى ئابدۇلمۇتتەلىپ ئەبرەھەنىڭ يېنىغا باردى. ئابدۇلمۇتتەلىپ چىرايى – شەكلى كېلىشكەن، سالاپەتلىك، ھەيۋەتلىك ئادەم ئىدى. ئەبرەھە ئۇنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا ئالاھىدە ھۆرمەت بىلدۈردى ۋە ئۇنىڭ نېمە تەلىپى بارلىقىنى سورىدى.
- سىلەر تۇتۇپ كەتكەن ئىككى يۈز تۆگەمنى قايتۇرۇپ بېرىشىڭلارنى تەلەپ قىلىمەن، دېدى ئابدۇل مۇتتەلىپ.
- ئەبرەھە ئۇنىڭدىن بۇنداق ئاددىي گەپنىڭ چىقىشىنى كۈتمىگەچكە ھەيران قالدى ۋە ئاچچىغلانغان ھالدا:

– مەن سىلەر ئۈچۈن مۇقەددەس بولغان كەبىنى يىقىتقىلى كەلسەم سەن ئاشۇ تۆگىلىرىنىڭ غېمىدا قالدىڭمۇ، بۇ قانداق گەپ بولدى ؟ دېدى.
ئابدۇل مۇتتەلىپ سۇرلۇك تۇس بىلەن:
– مەن تۆگىلەرنىڭ ئىگىسى بولغاچقا ئۇلارنى تەلەپ قىلىپ كەلدىم، كەبىنىڭ ئىگىسى بولسا الله دۇر، ئەلۋەتتە ئۇمۇ ئۆز ئۆيىنى قوغدايدۇ، دېدى.
ئەبرەھە بۇ جاۋاپ ئالدىدا تۇرۇپ قالدى. ئابدۇل مۇتتەلىپنىڭ تۆگىلىرىنى ئۇنىڭغا قايتۇرۇپ بەردى.
مەككە خەلقى پارەكەندىچىلىك ئىچىدە ئىدى. ھەممە ئادەم ئۆزلىرى چوقۇنۇپ كېلىۋاتقان بۇتلىرىنى تاشلاپ يالغۇز بىر الله غا دۇئا قىلىشاتتى. ئۇلارنىڭ قولىدىن باشقا نېمە كېلەتتى دەيسىز. ئۇلار شەھەرنى تاشلاپ چىققىپ ئەندىشلەنگەن ھالدا بولغۇسى ئىشلارنى ساقلاشقا باشلىدى.
ئابدۇلمۇتتەلىپ كەبىنىڭ ئىشىكىنىڭ ھالقىسىدىن تۇتتى ۋە يىغلاپ تۇرۇپ:
- ئى رەببىم قوغدىغىن كەبە ئەھلىنى.
مەغرۇرنىڭ سۇنسۇن بوگۇن غۇرۇرى.
ئەلۋەتتە ھېچ كىشى يېڭەلمەس سېنى.
ئىنسامۇ قوغدايدۇ، قوغدا ئۆيىڭنى.
دەپ الله غا دۇئا قىلدى ۋە الله دىن مەدەت تىلىدى.
ئەبرەھە ئاخىرى ھۇجۇم قىلىش بۇيرىقىنى بەردى. قوشۇن كەبىگە قاراپ ئۇدۇل ئىلگىرلەشكە باشلىدى. قوشۇنىڭ ئالدىدا

ناھىيىتى چوڭ پىللار بار ئىدى. ئەبرەھە، كەبىنى ئۇلار ئارقىلىق ئۆرۈمەكچى ئىدى. بۇ پىللارنىڭ ئەڭ ئالدىدا ”مەھمۇد“ ئىسىملىك بىر ئاق پىل كېتىپ باراتتى. كەبىگە يېقىنلىشىپ قالغاندا بۇ پىل ئورنىدا تۇرۇپ قالدى ۋە تۇرغان يەردە چۆكۈۋالدى. ھەرقانچە قىلىشسىمۇ ئۇنى تۇرغۇزالمىدى. ئەگەر پىلنى باشقا تەرەپكە قاراپ ھەيدىسە ماڭاتتى. ئەمما كەبە تەرەپكە بۇرىسىلا ماڭمايتتى.

بۇ ئىشتىن ھەممە ئادەم ھەيران قالدى. ئىچىلىرىگە بىر خىل قورقۇنچ چۈشتى. بۇنىڭدا چوقۇم بىر گەپ بار دەپ ئويلاشتى. قوشۇن قايتا ھۇجۇمغا ئۆتمەكچى بولۇپ تۇرغاندا ئەقىللەرنى ھەيران قالدۇرىدىغان بىر ئىش بولدى.

ئاسمان يۈزىدە قارلىغاچقا ئوخشايدىغان بىر قۇش توپى كۆرۈندى. بۇلار ” ئەبەبىل قۇشلىرى “ ئىدى. بۇ قۇشلار توپى ئەبرەھەنىڭ قوشۇنى ئۈستىدە ئۇچۇشقا باشلىدى. ھەر بىر قۇش ئىككى چاڭگىسىدا بىردىن، ئاغزىدا بىر دىن بولۇپ ئۈچ تال كىچىك تاش ئالغان ھالدا كەلگەن بولۇپ ئۇ تاشلارنى ئۇچرىغىنىغا ئاتاتتى. ئۇ تاش تەككەن ھەر بىر ئادەمنى ئۆلتۈرەتتى ياكى ئېغىر يارىدار قىلاتتى. قوشۇن پاتىپاراق بولۇپ ئەسكەرلەر كىرىۋالغىدەك تۆشۈك ئىستىشەتتى. ئەمما قۇشلار ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن قوغلايتتى. ئەبەبىل قۇشلىرى ئەبرەھەنىڭ قوشۇنىنى تىرە - پىرەك قىلىۋەتتى.

ئەبرەھە ئېتىلغان تاشلاردىن يارىلىنىپ ئاغرىق ئازابىدا ئۆلدى.

بۇ ۋەقە بىلەن الله نىڭ چەكسىز قۇدرىتى يەنە بىر قېتىم نامايەندە بولدى. مۇتەككەبىر ئەبرەھە ۋە ئۇنىڭ پىللىرى بىلەن كۈچلەندۈرۈلگەن قوشۇنى كىچىك قۇشلار ئاتقان كىچىك تاشلارنىڭ كۈچى بىلەن پۈتۈنلەي تارمار بولدى.
خۇددى ئابدۇلمۇتتەلىپنىڭ ”الله ئۆز ئۆيىنى قوغدايدۇ“ دېگىنىدەك راستىنلا الله ئۆز ئۆيىنى قوغدىدى. بۇ ۋەقەلىكتىن كېيىن كەبىنىڭ ۋە قۇرەيش قەبىلىسىنىڭ ھۆرمىتى تېخىمۇ ئاشتى.
بۇ ۋەقەلىك ئەرەپلەر ئارىسىدا ”پىل ۋەقەسى“ دەپ ئاتالدى. بۇ ھەم مۇھىم بىر تارىخي باشلانما بولدى. پىل ۋەقەسى مىلادىيەنىڭ 570 ـ يىلىغا توغرا كەلگەندى. بۇ ۋەقەلىك قۇرئان كەرىمنىڭ پىل سۈرىسىدە مۇنداق بايان قىلىنغان:
[پەرۋەردىگارىڭنىڭ فىل ئىگىلىرىنى قانداق قىلغانلىقىنى كۆرمىدىڭمۇ؟. ئۇ ئۇلارنىڭ ھىيلە ـ مىكرىنى بەربات قىلمىدىمۇ؟ ئۇ ئۇلارنىڭ ئۈستىگە توپ ـ توپ قۇشلارنى ئەۋەتتى. قۇشلار ئۇلارغا ساپال تاشلارنى ئېتىپ، ئۇلارنى چاينىۋېتىلگەن سامانده‌ك قىلىۋەتتى .]
نەسىھەتلەر
الله دىن ئۈمۈدسىزلەنمەسلىك لازىم. ھەر بىر مۇشكۈللىك بىلەن بىر ئاسانلىق باردۇر.

غاردىكى ئۈچ يولۇچىنىڭ دۇئاسى

بۇرۇنقى زاماندا ئۈچ يولۇچى بىرلىكتە سەپەرگە چىقىپتۇ. كەچ بولغاندا يامغۇر يېغىپ كېتىپ بۇ ئۈچىسى دالدىلىنىش ئۈچۈن بىر غارغا كىرىۋاپتۇ. ئۇلار غارنىڭ ئىچىدە تۇرغاندا تاغدىن دومۇلاپ چۈشكەن بىر تاش دەل غارنىڭ ئاغزىدا توختاپ غارنىڭ ئاغزىنى چىقىش مۇمكىن بولمىغىدەك دەرىجىدە پۈتۈنلەي ئېتىۋاپتۇ. غارنىڭ ئىچىدىكى كىشىلەر بۇ يەردىن قانداق چىقىش كېرەكلىكى ھەققىدە چارە ئويلاشقا باشلاپتۇ. بۇ يولۇچىلار ئاخىرىدا:

— الله ئۈچۈن قىلغان ياخشى ئىشلىرىمىزنى بايان قىلىپ قىلغان دۇئايىمىز بىزنى بۇ قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشى مۇمكىن، دېيىشىپتۇ ـ دە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرى دۇئا قىلىشنى باشلاپتۇ.

ئى الله! مېنىڭ قېرىغان ئاتا ـ ئانام بار ئىدى. مەن ئۇلارنى ناھايىتى ياخشى باقاتتىم. كەچ كىرگەندە ئالدى بىلەن ئۇلارنى تويغۇزاتتىم، ئاندىن ئائىلەمدىكىلەرنى ۋە ھايۋانلارنى تويغۇزاتتىم. بىر كۈنى ئوتۇن يىغىش ئۈچۈن يىراقلارغا كېتىپ قېلىپ كەچتە ئۆيگە كەچرەك قايتىپ كەلدىم. ئۆيگە قايتقىنىمدا قارىسام ئانام بىلەن دادام ئۇخلاپ قاپتۇ. ئۇلار ئۈچۈن سۈت ساغدىم، ئۇلار يەنىلا ئۇخلاۋاتاتتى. ئۇلارنى تويغۇزماي تۇرۇپ ئائىلەمدىكىلەرگە ۋە ھايۋانلىرىمغا يەيدىغان نەرسە بېرىشنى راۋا كۆرمىدىم. ئۇلارنى ئويغىتىشقا ھەم قىيمىدىم. باللىرىم ئاچلىقتىن پۇتلىرىمغا ئېسىلىپ يىغلىشاتتى. مەن سۈت قاچىسىنى قولۇمدا تۇتقىنىمچە ئاتا ـ ئانامنىڭ ئويغىنىشىنى كۈتۈپ تۇردۇم، ھەتتا تاڭ ئېتىپ

كۈنمۇ چىقىپ كەتتى. ئاخىردا ئانام بىلەن داداممۇ ئويغاندى ۋە سۆتلىرىنى ئىچىشتى.

ئى الله بۇ ئىشنى سىنىڭ رازىلىقىڭ ئۈچۈن قىلدىم. ئەگەر بۇ ئىشىمدىن رازى بولغان بولساڭ يولىمىزنى توسقان ئاشۇ توساقتىن بىزنى قۇتقازغىن!

بۇ دۇئادىن كېيىن توساق بىرئاز ئېچىلىپتۇ. ئەمما بۇ يەردىن چىقىپ كەتكىلى بولمايدىكەن.

ئىككىنچى يولۇچى دۇئاسىنى باشلاپتۇ:

- ئى الله! تاغامنىڭ ناھايىتىمۇ چىرايلىق بىر قىزى بار ئىدى. ئۇنى ھەممە ئادەمدىن بەكرەك ياخشى كۆرەتتىم. ئۇنىڭغا يېقىنلاشماق ئويىدا بولدۇم، ئەمما ئۇ ماڭا ماقۇل بولمىدى. ئارىدىن بىر مەزگىل ئۆتتۈپ ئۇ مېنىڭ قېشىمغا كەلدى. ئۆزىنىڭ يوقسۇللۇق ۋە ئاچارچىلىقتا قالغانلىقىنى دېدى ۋە مەندىن ياردەم سورىدى. مەن ئۇنىڭغا مېنىڭ تەلۋىمگە ماقۇل بولۇش شەرتى بىلەن 120 دانە تىللا بەردىم. ئۇ ماقۇل بولۇشقا مەجبۇر ئىدى. مەن ئۆز ئارزۇيىمغا يېتەي دەپ تۇرغاندا ئۇ:

- الله دىن قورق، ماڭا الله توسقان شەكىلدە ئىگە بولمىغىن، دېدى.

مەن بۇ سۆزنى ئاڭلاپ ئېسىمگە كەلدىم ۋە ئۇنىڭغا يېقىنلاشمىدىم، ئۇ گەرچە ئىنسانلار ئىچىدە ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان ئادىمىم بولۇشىغا قارىماي ئۇنىڭغا تەگمىدىم. بەرگەن ئالتۇنلارنىمۇ قايتۇرۇپ ئالمىدىم.

ئى اﷲ! سەندىن قورققانلىقىم ئۈچۈن بۇ ئىشتىن ۋاز كەچتىم، مېنىڭ بۇ ئىشىمدىن رازى بولغان بولساڭ يولىمىزنى توسىۋالغان بۇ توساقتىن بىزنى قۇتقازغىن!

بۇ دۇئادىن كېيىن توساق بىر ئاز ئېچىلىپتۇ ئەمما يەنىلا چىقىپ كەتكىلى بولماپتۇ.

بۇ قېتىم ئۈچىنچى يولۇچى دۇئاسىنى باشلاپتۇ:

ئى اﷲ! بىر زامانلاردا مەن ناھايىتى كۆپ كىشىلەرنى ئىشلەتتىم. ئۇلارنىڭ ئىش ھەقلىرىنى ۋاقتىدا بېرىپ تۇراتتىم. پەقەت ئۇلارنىڭ ئىچىدىن بىرى ھەققىنى ئالماي كېتىپ قاپتۇ. مەن ئۇنىڭ ئىش ھەققىنى ئۇنىڭ نامىدا ئىشلەتتىم. بىر زامانلاردىن كېيىن ئۇنىڭ مېلى كۆپىيىپ كەتتى. ئۇزۇن يىللار ئۆتۈپ بىر ئىشچى كەلدى ۋە:

— مېنىڭ ئىش ھەققىمنى بەرگىن، دېدى. مەنمۇ:

— سەن كۆرۈپ تۇرغان ئاشۇ كالىلار، قويلار ۋە تۆگىلەرنىڭ ھەممىسى سېنىڭ، بۇلارنى ئېلىپ كەتكىن! دېدىم.

بۇ ئىشچى بەكلا ھەيران قالدى ۋە:

— مېنى مەسخىرە قىلمىغىن! دېدى. مەن:

— ياق! ھەرگىز سېنى مەسخىرە قىلمىدىم، بۇلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭ، مەن سېنىڭ ئالماي كەتكەن ئىش ھەققىڭنى سېنىڭ نامىڭدا ئىشلىتىپ كۆپەيتىپ قويدۇم، شۇنىڭ بىلەن سەن كۆرۈپ تۇرغان ئاشۇ نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى سېنىڭ بولدى، دېدىم.

بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىشچى ئۇ مال توپلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ كەتتى.
ئى اللە! مېنىڭ بۇ ئىشچىنىڭ ھەققىنى قوغدىشىمدىن مەندىن رازى بولغان بولساڭ بىزگە بۇ توساقنى ئېچىپ بەرگىن!
بۇ دۇئادىن كېيىن توساق پۈتۈنلەي ئېچىلىپتۇ. بۇ ئۈچ يولۇچى ئېچىلغان يەردىن چىقىپ يوللىرىنى داۋام قىلىپتۇ.
نەسىھەتلەر
● ئىنسانلارغا ياخشىلىق قىلىش قىلىش اللە نى رازى قىلىدۇ. اللە ئۆزى ئۈچۈن قىلىنغان ھەر بىر ياخشىلىقنىڭ مۇكاپاتىنى بەرمەي قالمايدۇ. ئاسان ۋاقىتلاردا قىلىنغان ياخشىلىق قىيىن كۈنلەردە قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلۇشقا سەۋەپكار بولىدۇ.

كېفلىنىڭ پۇشايمىنى

بۇرۇنقى زاماندا كىفل ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىكەن. ئۇ ھەرقانداق يامان ئىشلارنى قىلىشتىن يانمايدىكەن. بىر كۈنى مۇھتاج بولۇپ قالغان بىر ئايال كىفلدىن ياردەم سوراپ كەپتۇ. كىفل:
_ ئۆزەڭنى ماڭا تاپشۇرساڭ مەن ساڭا ياردەم قىلىمەن، دەپتۇ. ئايال چارىسىز بولغاچقا كىفلنىڭ تەلىۋىگە ماقۇل بولۇپتۇ. كىفل ئۇ ئايالغا 60 تال تىللا بېرىپتۇ. كىفل ئۇ ئايالدىن پايدىلىناي دەپ تۇرۇشىغا ئۇ ئايال تىترەشكە ۋە يىغلاشقا باشلاپتۇ. كىفل:
ـ نېمىشقا يىغلايسەن؟ دەپ سوراپتۇ. ئۇ ئايال يىغلاپ تۇرۇپ:

ـ مەن ھاياتىمدا ھېچقاچان مۇنداق بىر گۇناھ ئىشنى قىلىپ باقمىغان ئىدىم. بۇ گۇناھقا مېنى مەجبۇر قىلىپ قويغىنى مېنىڭ ھەددىدىن ئارتۇق پېقىرلىقىمدۇر، ئەمما الله دىن خىجىل بولىۋاتىمەن ۋە قورقۇۋاتىمەن، دەپتۇ. كىفل ئۆزى ئاڭلىغان بۇ سۆزلەردىن ھەيرانلىق ئىچىدە قېلىپ:

— دېمەك سەن الله دىن قورقۇپ يىغلاۋېتىپسەن ـ دە؟ ئەگەر ئۇنداق بولسا سەن كەتكىن، بەرگەن پۇللىرىم سېنىڭ بولسۇن، الله ماڭا مۇنچىلىك كۆپ نېئمەتلەر بەرگەن بولسىمۇ مەن يەنىلا گۇناھلارغا چۆكۈپ يۈرۈپتىمەن. الله بىلەن قەسەم قىلىمەنكى! بۇندىن كېيىن الله نىڭ بۇيرىغانلىرىغا ھېچقاچان قارشى چىقمايمەن ۋە ھېچقانداق گۇناھ ئىش قىلمايمەن! دەپتۇ ھەمدە گۇناھلىرىغا تەۋبە قىلىپتۇ.

كىفل شۇ كېچىسى تۇيۇقسىز ئۆلۈپ قاپتۇ.

ئىككىنچى كۈنى ئەتىگەندە كىشىلەر، كىفلنىڭ ئىشىكىگە " الله كىفلنى مەغپىرەت قىلدى " دېگەن خەت يېزىلغانلىقىنى كۆرۈشۈپتۇ.

نەسىھەتلەر

● پېقىرلىق ۋە ئاچلىق ھەرقانداق يامانلىقلارنى قىلىشقا مەجبۇر قىلىدۇ. شۇڭا ئىشلەپ ھالال ئەجىرگە ئېرىشىشىمىز، باشقىلارغا مۇھتاج بولماسلىققا تىرىشىشىمىز لازىم.

● ھەر ئىشنىڭ بېشى الله دىن قورقۇشتۇر.

● گۇناھلىرىدىن ھەقىقىي تەۋبە قىلغۇچى ھېچقانداق گۇناھ ئىشلىمىگەندەك پاكلىنىدۇ.

ناماز گۇناھلارنى ياپىدۇ

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ساھابىلاردىن ئەبۇ ئۇمامە رىۋايەت قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ساھابىلىرى بىلەن مەسجىدتە ئولتۇراتتى. شۇ چاغدا بىر ئادەم كىرىپ كەلدى ۋە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا:

– ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! مەن بىر گۇناھ ئىشلىدىم، ماڭا ئۇنىڭ جازاسىنى ئىجرا قىلغىن! دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇ ئادەمگە ھېچبىر گەپ قىلمىدى. ئۇ ئادەم ئۇ سۆزىنى يەنە تەكرارلىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام يەنىلا بىرنېمە دېمىدى. شۇ ئارىدا ناماز ۋاقتى كىرىپ قالدى ۋە ناماز ئوقۇلدى. ناماز ئوقۇلۇپ بولۇنغاندا ئۇ ئادەم يەنە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئارقىسىغا كىرىۋالدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:

– « سەن ئۆيىڭدىن چىققاندا تاھارەتنى ناھايىتى كامىل ئالغان ئەمەسمىدىڭ ؟ » دېدى. ئۇ ئادەم:

- شۇنداق ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:

- «ئاندىن بىزنىڭ بىلەن بىرگە ناماز ئوقۇمىدىڭمۇ ؟» دەپ سورىدى. ئۇ ئادەم:

- ئوقۇدۇم، ئى اللە نىڭ ئەلچىسى! دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام:

- «ئۇنداق بولسا الله تەئالا گۇناھىڭنى كەچۈردى » دېدى.

نەسىھەتلەر

● ئىنىقكى بەش ۋاخ ناماز چوڭ گۇناھلارنى قىلماسلىق شەرتى بىلەن بىر ۋاخ ناماز بىلەن يەنە بىر ۋاخ ناماز ئارىلىقىدا قىلىنغان كىچىك گۇناھلارنىڭ كەچۈرىلىشىگە سەۋەب بولىدۇ.

● تاھارەتنى كامىل ئېلىش گۇناھلارنى يۇيىدۇ. تاھارەت ئېلىش ئۈچۈن قولىلىرىنى ياخشى يۇيۇپ پاكىزلىغاندا قول بىلەن ئىشلەنگەن گۇناھلار تىرناقلارنىڭ ئۇچى ۋە بارماقلارنىڭ ئارىسىدىن چىققىپ كېتىدۇ.

● ئېغىز ۋە بۇرنۇڭغا سۇ بېرىپ يۇزىڭنى، جەينەكلىرىڭ بىلەن قوشۇپ بىلەكلىرىڭنى يۇغاندا ۋە بېشىڭغا مەسھ قىلىپ پۇتلىرىڭنى ئوشۇقلىرىڭ بىلەن قوشۇپ يۇغاندا پۈتۈن گۇناھلىرىڭدىن يۇيۇنۇپ پاكلانغاندەك بولىسەن.

● پىشانەڭنى الله ئۈچۈن سەجدىگە قويۇپ ناماز قىلغىنىڭدا پۈتۈن گۇناھلىرىڭدىن پاكلىنىپ پاك ـ پاكىز بولىسەن.

كىتاپ ھەققىدە بىلگىلەر---
كىتاپنىڭ مۇئەللىپى: مۇرشىدە ئۇيسال.
ئۇيسال نەشرىياتىدا نەشر قىلىنغان.

كىتاپ ئىسمى ۋە ئالاقىدار بىلگىلەرنىڭ لاتىنچە يېزىلىشى:
PEYGAMBERIMIZDEN DINI HIKAYELER_(1,2)
UYAL YAYIN EVI

M. E. B. (6286 sayi Ile)

Tavsiyili

www. Kitapyurdu. Com

TEL- Fax:0212511 27 02 – 5141042

GSM : 0533 365 22 47